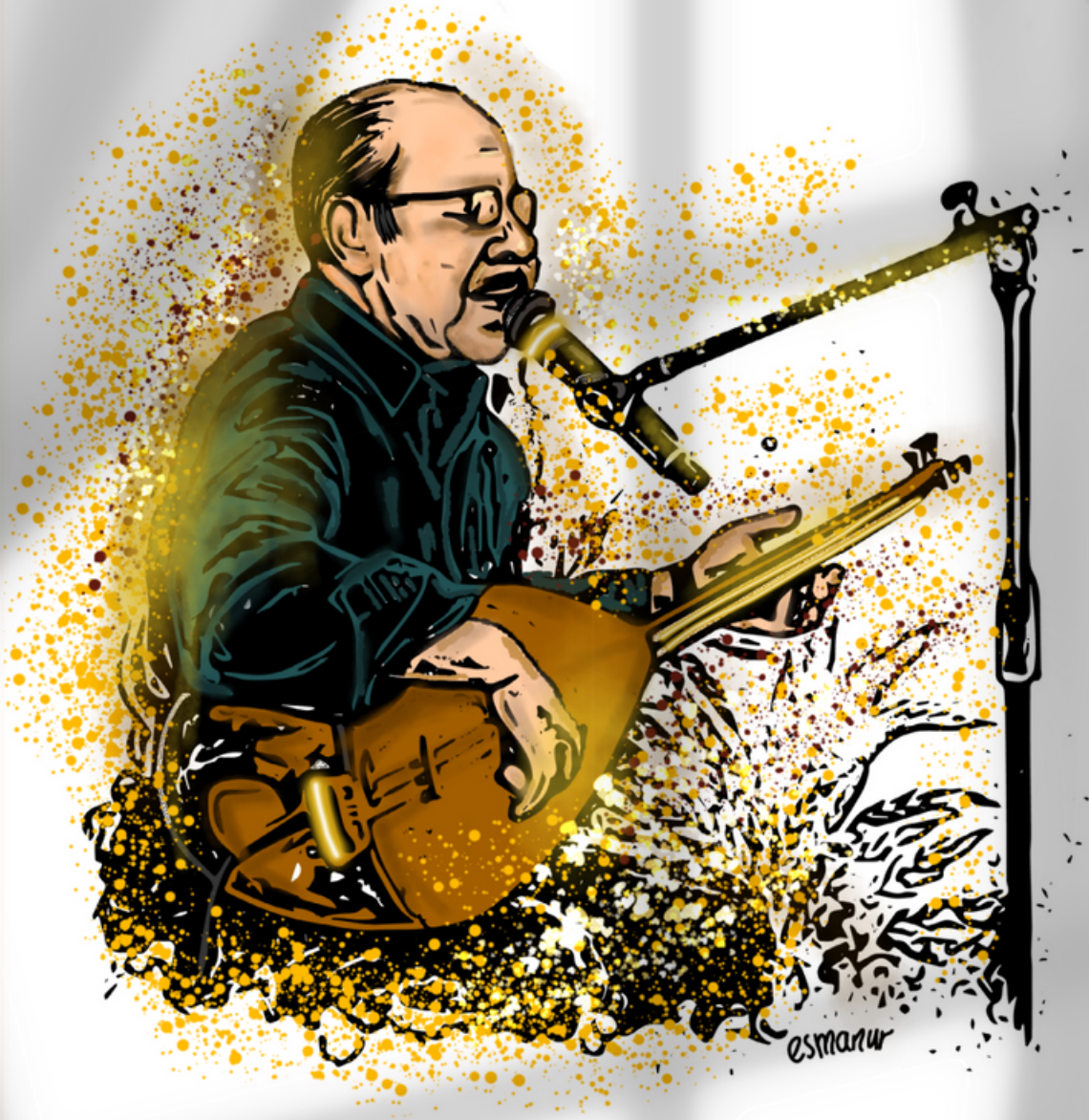

BİŞNEV DERGİ

EDEBİYAT FİKİR SANAT

DOSYA:
TÜRKÜ YÜREKLİ BİR CAN: NEŞET ERTAŞ

OKUR SORUSU:
NE BAKIYON DAYI!

DİZİ İNCELEMESİ:
GÖNÜL DAĞI

TÜRKÜLERİMİZ
VE GÖNÜL BAĞIMIZ

TÜRKÜ HİKAYELERİ

SİZDEN GELENLER

BU HAYATTAN
NE ÖĞRENDİN DERSENİZ...

ÖZEL 5.SAYI-GÖNÜL TELİ-2022

TEŞEKKÜR EDERİZ

YÖNETİCİ: Fatma Zehra Akyiğit
EDİTÖR: Ayşenur Özden
KAPAK TASARIMI: Esmanur Savaş

ESER GÖNDEREN YAZARLARIMIZ VE ÇİZERLERİMİZ

**Nefesi / Orhan Özer,
Meryem Binici,
Halil İbrahim Karaoğlu,
Serhat Yahyaoğlu,
Ömer Faruk Kotay,
Fatijona Bajraj,
Altun Elçi,
Engin Kayan,
Rabia K.
Rümeysa G.
Rabia Işık,
Esmanur Savaş**

İÇİMİZDEKİLER

1

ÇİZİM
ESMANUR SAVAŞ

4

DOSYA: NEŞET ERTAŞ
İBRAHİM ŞAHİN
TÜRKÜ YÜREKLİ BİR CAN

11

ÇİZİM
FATMA ZEHRA AKYİĞİT

15

OKUR SORUSU
NE BAKIYON DAYI!

20

ÇİZİM
RÜMEYSA G.

24

GÖNÜL DAĞI DİZİ İNCELEMESİ
HAZIRLAYAN:
FATMA ZEHRA AKYİĞİT

32

ÇİZİM
FATMA ZEHRA AKYİĞİT

35

GÖNÜL DAĞI DİZİ YORUMU
SERHAT YAHYAOĞLU
DİZİ, GÖNÜLLERİ DAĞDAN AŞIRDI

38

ÇİZİM
HALİL İBRAHİM KARAOĞLU

44

TÜRKÜLERİMİZ VE GÖNÜL BAĞIMIZ
ÖMER FARUK KOTAY
TÜRKÜ DEDIĞİN

45

TÜRKÜLERİMİZ VE GÖNÜL BAĞIMIZ
UĞUR IŞILAK
TÜRKÜLER

46

TÜRKÜLERİMİZ VE GÖNÜL BAĞIMIZ
NEŞET ERTAŞ
GÖNÜL DAĞI

47

ÇİZİM
ESMANUR SAVAŞ

52

TÜRKÜ HİKAYELERİ
RABİA K.
HİSLER HAZİNESİ TÜRKÜLERİMİZ

53

TÜRKÜ HİKAYELERİ
İKİ KEKLİK

54

TÜRKÜ HİKAYELERİ
GESİ BAĞLARI

55

TÜRKÜ HİKAYELERİ
ZAHİDEM

56

TÜRKÜ HİKAYELERİ
MİHRİBAN

57

ÇİZİM
HALİL İBRAHİM KARAOĞLU

62

SİZDEN GELENLER
ENGİN KAYAN
ÇAM AĞACI

63

SİZDEN GELENLER
MERYEM BİNİCİ
GÖLGEDEN

64

SİZDEN GELENLER
ALTUN ELÇİ
BULANIŞ

65

SİZDEN GELENLER
FATİJONA BAJRAJ
SEVİYORUM

66

ÇİZİM
ESMANUR SAVAŞ

3, 12, 21, 33, 34, 39, 41, 48, 49, 58, 59, 68, 69

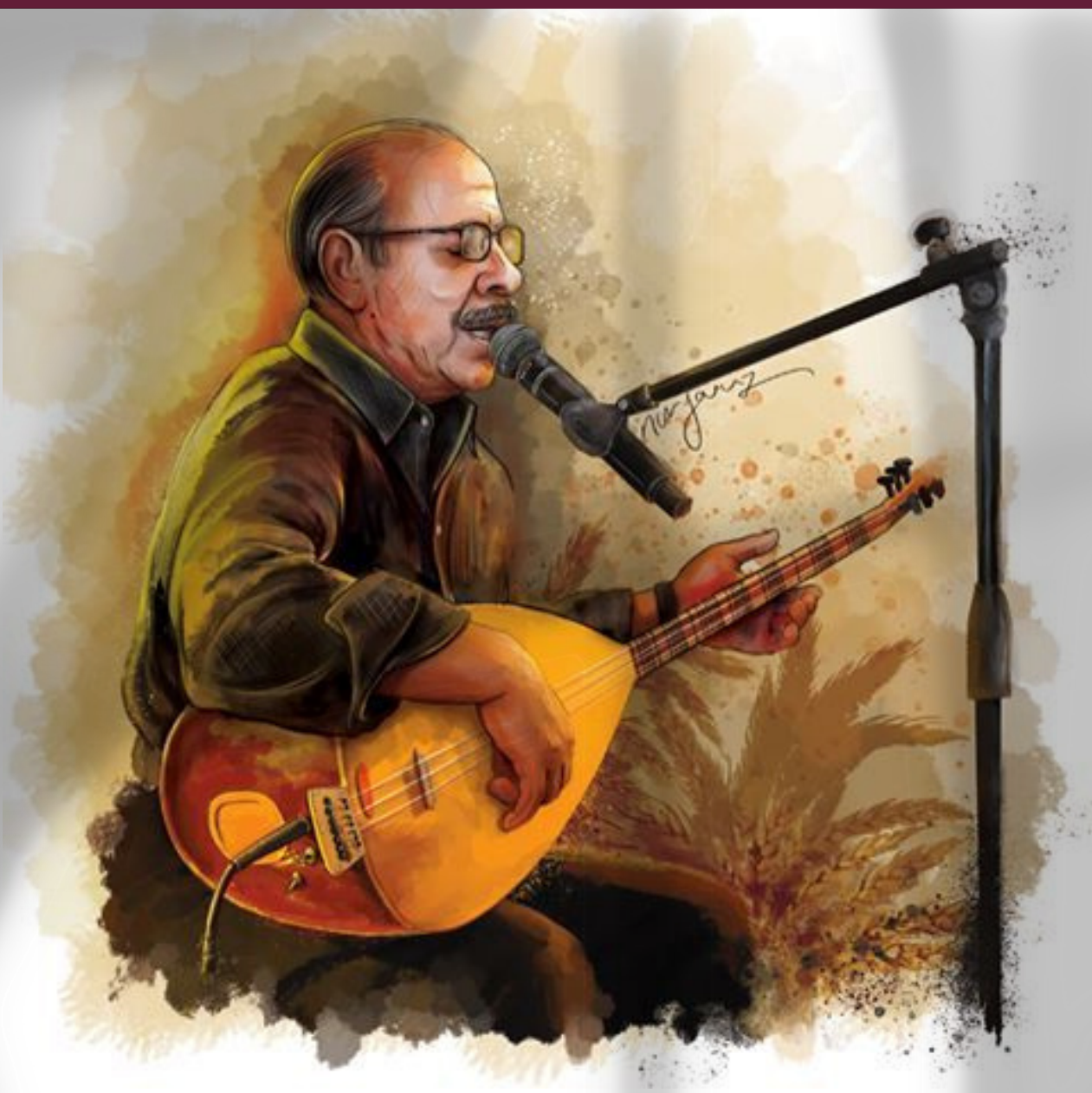
HAZIRLAYAN:
FATMA ZEHRA AKYİĞİT

**BU HAYATTAN
NE ÖĞRENDİN
DERSENİZ...**

ÇİZİM

ESMANUR SAVAŞ

**Güneşe gülle at, karartır mı hiç?
Allah sevmediğini yaratır mı
hiç? İnsan olan insan darıltır mı
hiç? Haksızlık haksızın özünden
olur.**

NEŞET ERTAŞ

DİVANE

Özlediğimiz yanlarımız vardır bizim
ve unuttuğumuz hasletlerimiz...

Özümüz topraktır,
sözümüz toprağı yeşerten rahmettir.

Topraktan gelir, toprağı yazılır
kaderimiz ve kederimiz...

Hüzünlerimiz, sevdalarımız,
sevinçlerimiz...
hepsi saklıdır heybemizde.

Yükü samimiyet,
rotası muhabbet olan
yüreklerimiz vardı bizim;
kırmazdık, dökmezdik,
yıkmazdık, yılmazdık...
Hep unuttuk.

NEŞET ERTAŞ

TÜRKÜ YÜREKLİ BİR CAN

'BOZKIRIN TEZENESİ'

Ruh, duygu, his, beden yelpazesinde insan ve türkü yönelişi.

İnsan ve duygu, duygu ve şiir, şiir ve tını, tını ve türkü, türkü ve hayatın yüreğine dokunabilmek olmazsa olmazlarındandır sanki birbirinin.

İnsanın fiziki varlığından ruhu, his, duygu ve hayal cemrelerini çekip aldığınızda geriye soğuk, cazibesini yitirmiş bir maket kalır adeta. Hayatlarını böylesi ruh ve duygudan mahrum acayip maketlerle tüketmeye mahkûm olan canlar gerçekten acınılası canlardır.

Gerek manevi enerjilerimizin kaynağı olan ruh dünyamız, gerekse duygusal enerjilerimizin kaynağı olan his dünyamız insanca bir hayatın ipuçlarını verir bize.

Fiziki yanlarımız, behimi ihtiyaçlarımızın yani yemek, içmek, cinsi arzular, dar anlamda aidiyet hissi, korumak, korunmak, kıskanmak, korkmak, kızmak ve benzeri ihtiyaçlarını gidermek suretiyle yaşama tutunmak isteyen tüm canlılarla ortak özelliklerimizi ifade eder.

Ruhi ve duygusal yanlarımız ise apayrı bir dünyanın kapılarını aralar bizlere.

Bu durum kimi zaman etrafımızda bulunan nesnelere olan ilişkilerimiz doğrultusunda olduğu gibi kimi zaman da tamamen iç dünyamızdan, metafizik âlemden kaynaklı olarak inanmak, sevmek, özlemek, güvenmek ve bunlara dayalı olarak sevinmek, coşmak, üzülmek

gibi insani yanlarımızı ifade eden yaşam enerjimizi ifade ederler.

Bu iklimde sınırlı olan her yürek dillendiremeyebilir yaşadıklarını; merhum Mehmed Akif'in de derinden yaşadığı bu kekemelikleri "**Ağlarım, ağlatamam, hissederim, söyleyemem/ kalbimin dili yok, ondan ne kadar bizarım**" diyerek dile getirdiği kadarıyla bile her can dile getiremeyebilir.

Her can his ve duyguların kimi zaman acemice, kimi zaman bile isteye kundakladığı iç âleminde için için yanan ve yakan bir yangının ateşinin yakıp kavurmalarını, deli sevdâ kasırgalarının hırçınlıkla saçıp savurmalarını, yürek ikliminden doğan özlem ırmaklarının akarken çaresiz başını taştan taşta vurmalarını dile getirerek ifade edemez çoğu zaman.

Kimi canlar da vardır ki insanlığın yüreği onların göğüs kafesinde atar adetâ.

Sevdanın en deli dolusu, hasretin ve özlemin en çaresiz ve coşkulu, acı ve ıstırap ve hüznün en derinini yaşarlar yüreklerinde ve her birini kelama, kaleme şura ve şiire emanet ederek paylaşırlar tüm insanlıkla.

Bir acı görmesin yeter ki böyleleri, bir coşkuya şahit olmasın, bir sevdanın kanat çırpışlarını duymasınlar, hemen tını olur mızrabın dilinde, aşığın ve ozanın dilinde türkü olup yayılır âleme, yüreklerin bam

telidir onların dokundukları. Gözlerde yaş, yürekler de âh, gönüllerde umut ve özlem oluşturarak insanlığa mâl olur sayhaları.

Türkü yürekli bir can'ın adanmışlık ruhuyla yükselişinin heyecan veren öyküsü. Yapraklar 1938 yılının yapraklarını eskitirken bir can gelir dünyaya Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesi "Abdallar"(Kırtıllar) köyünde. Yıllar sonra "Abdallık kültürü"nü türkü, deyiş, ağıt, bozlak ve benzeri şekilde hayata yansıtmış yönüyle "Abdal ağzı/tarzi" nin en önemli temsilcilerinden biri olacak olan bu çocuğa Neşet adını koyar ailesi. "Abdallık kültürü" dejenerasyona uğramamış ruhu itibariyle; Allah'tan başka dünyadaki her şeyden vazgeçmiş kişiyi ifade eder.

Bu anlayışa göre Abdallık mertebesine ermiş kişi ilham, hikmet ve öngörülerıyla hakikatin bilgisine erişebilmeye aday insandır. Toplumsal ve sosyal bir simge olarak Abdallık; Zayıf, ezilmiş ve baskı altında olanlara yardım elini uzatan, toplum içinde ahlaksızlıklara karşı mücadele veren kültürel ve sosyal bir otoriteyi ifade eder.

Müzikte "Abdal ağzı" ya da tarzı denildiğinde zulme karşı isyanı, haksızlıklara karşı duruşu, mazlum ve zayıfın dertlerini dile getirişi yönüyle genel anlamda Avşar ve Türkmen bozlaklarında; acıklı ezgilerinde canlı bir şekilde yaşayan kültürdür.

Neşet Ertaş'ın babası da o yörede "Abdal ağzı" diye de bilinen Avşar ve Türkmen Bozlaklarının yorumunda en iyi ustalardan biri olarak nam salmış olan meşhur Muharrem Ertaş Ustadır.

Köyde, çevre köylerde, evde hep saz tınılarıyla nefes alıp veren Neşet'e annesi Döne Hanım çamaşır tokacına bağladığı teller ile bir bağlama yapar oyuncak niyetine.

Müzisyen bir babanın oğlu olan Neşet çok küçük yaşta bağlama ve keman çalmayı öğrenir ve o yörenin düğün ve eğlencelerinde saz çalıp türkü söylemeye başlar.

Yaklaşık sekiz yıl boyunca babası ile birlikte Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Kırıkkale, Keskin, Yerköy, Kayseri, Yozgat gibi birçok yeri gezerek ailenin geçimine katkı sağlamaya çalışmış bu yüzden ilkokula da gidememiştir Neşet. Okuma, yazmayı ağabeyi Necati öğretir ona.

Neşet Ertaş çocukluğundan beri bir gölge gibi peşinden ayrılmadığı ve aynı türküleri birlikte dillendirdikleri babasıyla aynı ruhun insanıdır ve adeta onun manevi okulunda okuyarak büyük bir sanatçı olma yolunda epey mesafe kat etmiştir 1950'li yıllarda İstanbul'a geldiklerinde ve bazı müzik çevrelerinde Husn-i Kabul ile karşılanmışlardır.

1957 yılına gelindiğinde 14 yaşında olan Neşet Ertaş babasının yazdığı "Neden garip garip ötersin Bülbül" adlı türküyü okuduğu Plak "Şen Çalar Plak" tarafından müzikseverlerle buluşturulur. Çok beğenilen bu plakla Neşet Ertaş çok geniş halk kitlelerince benimsenerek Anadolu'da severek dinlenen bir Halk Ozanı haline gelir.

Bu plakla birlikte müzik hayatında yeni bir çığır açılmasıyla birlikte geniş halk kesimlerinin yanı sıra musiki çevrelerince de hayranlıkla dinlenen Neşet Ertaş "Garip" mahlasıyla yazdığı şiirlerde kendi

hayatını anlatmaya çalışır.

“Türkülerin Babası”, “Anadolu Efsanesi” ve “Abdal Müzisyen” gibi lakaplarıyla da bilinen sanatçı, İstanbul'da kaldığı iki yıl boyunca yaptığı plak, kaset ve konser çalışmalarının ardından Ankara'ya yerleşir ve Ankara Radyosu'nda 'mahalli sanatçı' unvanıyla programlar yapmaya başlar.

Yine bu sıralarda Ankara'da çalıştığı bir gazinoda tanıştığı Leylâ hanıma aşık olur. Bu öyle bir aşktır ki; babası Muharrem Ertaş'ın Leyla Hanım'ı kabul etmemesine, aralarına küslük girme ihtimali doğmasına rağmen sevdasına karşı koyamayan Neşet Ertaş Leyla hanımla evlenir. Anlaşamayıp ayrıldıklarında 10 yıla yakın süren evliliklerinden geriye evliliğin coşkulu yılları ve çalkantılı dönemlerinin verdiği ilhamlar ile yazmış olduğu eserlerin yanında üç de çocukları kalmıştır.

Neşet Ertaş'ın Leylâ Hanım'ın hayatına girmesiyle birlikte "Kendim Ettim Kendim Buldum", "Hata Benim Günah Benim," "Evelim Sen Oldun," "Yazımı Kışa Çevirdin." Gibi güfteleri yazdığı ve bunları besteleyip icra ederek müzik severlere unutulmaz eserler kazandırdığı da yine hakkında yapılan rivayetler arasında yer almaktadır.

Leyla Hanımla ayrıldıktan sonra devam eden bazı sağlık sorunları sebebiyle enstrüman çalamaz hale gelen Ertaş kardeşinin daveti üzerine tedavisi için Almanya'ya yerleşir. Çocuklarının eğitimi ve sanatsal çalışmalarından dolayı uzun süre Almanya'da ikamet etmiştir. Türkiye'de çıkardığı plaklar, yaptığı radyo programları, konserler ve düğün performansları sayesinde büyük bir üne sahip olan Neşet Ertaş, Almanya'daki

birinci kuşak Türkiyeli göçmenlerin de gönlünü kazanmayı başarmış biridir.

Gelenekten gelen türkülerini kendine has üslubuyla icra eden Ertaş, 2000'li yıllarda İstanbul'da verdiği konserle sevenlerinin karşısına yıllar sonra yeniden çıkarak coşku tazelemiştir.

Yirmiye yakın kaset doldurmuş olan Neşet Ertaş'a 2006 yılında “TBMM Üstün Hizmet Ödülü” verilmiş, bağlama çalma tekniği, türkü ve bozlak söyleme tavır ve üslubu üniversitelerde ve konservatuvarlarda tez ve inceleme konusu olmuştur.

Eserlerinde Anadolu insanının acı ve kederini dile getirdiğini ifade eden Ertaş'a, İstanbul Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuarı tarafından 2011'de “Fahri Doktora Unvanı” verilirken sanatçının bağlamadaki tavrı ve türkülerini konservatuvarlarda ders olarak okutularak sanatı ve tavrının geleceğe kültür olarak taşınmasına zemin hazırlanmıştır.

Aynı zamanda müzikte “Abdal ağzı /tarzı” (Avşar ve Türkmen Bozlaklarının icrası) kültürünün son efsanesi olarak bilinen Ertaş, hayatta olduğu dönemde “UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi” kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığınca “Yaşayan İnsan Hazinesi” olarak ilan edilmek suretiyle onore edilmiş nadide bir sanatçıdır.

Süleyman Demirel'in Cumhurbaşkanlığı döneminde kendisine teklif edilen “Devlet Sanatçısı” unvanını, “Herkes bu devletin sanatçısıdır” diyerek kabul etmeyen Neşet Ertaş, “Abdal ağzı/ tarzı” çalma ve söyleme geleneğini kendince de geliştirerek farklı bir boyuta taşımış, söz ve müziği kedisine

ait olan yüzlerce eser üretmiştir. Bu yönüyle “Halk Ozanlığı” sıfatının tarihi ağırlığını taşıyan önemli şahsiyetlerden birisi olmuştur.

Hayatı ve eserleri Prof. Dr. Erol Parlak tarafından iki ciltlik bir kitap halinde yayımlanan “Bozkırın Tezenesi” Neşet Ertaş, 25 Eylül 2012'de İzmir'de prostat kanserine yenik düşerek 74 yaşında kendisini sevenleri hüzne boğarak ebediyete intikal etmiştir.

Babası Muharrem Ertaş ile birlikte Kırşehir'de bir de anıtı bulunan Ertaş, dünyada robot heykeli yapılmış ilk saz sanatçısı olmuştur.

Neşet Ertaş'ın ses ve güfte/şiir ve bağlama icrasındaki duygusal derinlik.

Bağlama, keman, saz, vb. her hangi bir enstürmanı çalmak tabii ki emek ve maharet gerektirir. Öyle ki; Bu yola bir heves olarak koyulanların çoğu gerekli iklim/ortam ve fedakârlık şartları oluşmadığı zaman akim kalır.

Bu zorluk seferini başaranların bir kısmı enstrümanıya iki yabancı gibidir adeta; muhabbetlerini bir türlü gereğince geliştiremezler ve ihtiyaç kadar icra yaparlar çoğu zaman.

Kimileri de vardır ki; iki candan dost gibi olurlar; birbirlerini özlerler sanki ve bir araya geldiklerinde hem tel ve mızrabın ya da nefesin hem de el, dil ve yüreğin kaynaştığı bir dem çıkar ortaya işte orada hem mızraptır coşan ya da inleyen, hem tel hem de yürektir. Bu muhabbetten hem güfte doğar, hem beste hem de tınısı dünyayı kucaklayan bir eser... İşte Neşet Ertaş merhumun içinde bulunduğu daha başka bir ifadeyle içine doğduğu iklim bu iklimdir. Girip çıktığı, gezip tozduğu,

koşup oynadığı her yerde ağıtların, deyişlerin, bozlakların içli sesleri, oyun havalarının coşturan ritmi vardır. Hava gibi, su gibi, ekmek gibi onlar da açılmıştır gönül sofralarıyla önüne.

Böylesi iklimlerde mızrabın telle her buluşmasında ortaya çıkan muhabbet tınısı yüreği dillendiren birer efsun gibi sarar ve o sese koşulmaya, mırıldanmaya başlayan yürek kendince anlamlar çıkarır seslerden, kelam kaleme, kalem satırlara satırlar bestelere dönüşür.

Tam da neşet Ertaş'ın içinde bulunduğu halin tasviri olan bu atmosfer onu sarıp sarmalayacak ve onu hem saz ustası hem de söz ustası yapacaktır zamanla...

Babası Muharrem Ertaş'ın ustalığında çeşitli ustaların, şair ve ozanların eserlerini dillendiren Neşet Ertaş'a yüreği yeni sesler ve sözler fısıldamaya, kendi özgün eserlerinin doğum sancılarını çektirmeye başlar ve bu sancılardan gönülleri, ülkeleri, toplumları yılları ve hatta asırları kuşatacak gürbüz doğumlar meydana gelir. Her biri başlı başına bir şaheser olan bu eserlerden bazılarının derununa inmeye çalışacak olursan görürüz ki Neşet Ertaş'ın yüreği toplumun, insanlığın yüreği olup çıkmıştır coşkularıyla, özlemleriyle, acıları ve sancularıyla.

“Evvelim sen oldun âhirim sensin”

Türküünün sözlerinde hüznü dolu bir hayat ve sevda öyküsü olarak yakar canımızı hissederek okuduğumuz hele hele de derinden yaşayarak inleyen sesi dinlediğimiz takdirde. “Cahildim dünyanın rengine kandım/Hayale aldandım boşuna yandım/Seni ilelebet benimsin sandım/Ölürüm sevdiğim zehirim sensin/Evvelim

sen oldun ahirim sensin/Sözüm yok şu
benden kırıldığına/Gidip başka dala
sarıldığına/Gönlüm inanmıyor
ayrıldığına/Gözyaşım sen oldun kahirim
sensin/Evelim sen oldun ahirim sensin..."

"Gönül Dağı" Türküsü ile bize bir gönül'ün
sevdalanınca nasıl da dağlar gibi
yüceldiğini, başından duman ve boranın
eksik olmadığını, sevda yükünü
omuzlamanın bir heves değil bilakis zor
yokuşa talip olmak olduğunu, Âşık'ın da
Mâşuk'un da buluşmalarında nazlanacak,
kahırlanacak da olsalar dil yarası
açmaktan sakınmayı nasıl da tablolaştırır
canlı tasvirlerle...

"Gönül dağı yağmur yağmur boran
olunca/Akar can özümde sel gizli gizli/Bir
tenhada can cananı bulunca/Sinemi
yaralar/Dil gizli gizli, dil gizli gizli/Dost
elinden gel olmazsa varılmaz/Rızasız
bahçenin gülü derilmez/Kalpten kalbe bir
yol vardır görülmez/Gönülden gönüle
giden/Yol gizli gizli, yol gizli gizli..."

"Yalan Dünya" isimli türküsü de başlı
başına bir hayat öğretisidir sanki;
Dünyanın geçici olduğunu, her insan için
ayrı ayrı yüz ve yönlerinin olduğunu,
aldanılmaması gerektiğini, insanların
birbirine cefa etmemesi, kahırlanmaması
gerektiği haykırır satırlar arasında.

"Hep sen mi ağladın, hep sen mi
yandın?/Ben de gülemedim; yalan
dünyada/Sen beni gönlümce mutlu mu
sandın?/Ömrümü boş yere çalan
dünyada/Sen ağladın, canım, ben ise
yandım/Dünyayı gönlümce olacak

sandım/Boş yere aldandım, boşuna
kandım/Rengi gözümde solan dünyada/
Yalandan yüzüme gülen dünyada..."

Bazı rivayetlere göre eşi Leyla hanımdan
ayrıldıktan sonra özlem ve pişmanlık
abanır yüreğine ve bu durum şiirlerine
dolayısıyla da türkülerine yansır. "Kendim
ettim kendim buldum" Türküsü nünde
böylesi bir pişmanlık sonunda yazıldığına
dair rivayetler vardır.

"Karadır bu bahtım kara/Sözüm kar
etmiyor yara/Yaktı yüreğimi nara eyvah
eyvah eyvah ey/Kendim ettim kendim
buldum/Gül gibi sarardım soldum eyvah
eyvah ey/Bilmez yar gönlümü bilmez/Akar
gözyaşımı silmez/Bir kere yüzüme gülmez
eyvah eyvah eyvah ey/Kendim ettim
kendim buldum/Gül gibi sarardım soldum
eyvah eyvah ey."

Söz ve müziği İzzet Altınmeşe'ye ait
olduğu rivayetinin yanında Neşet Ertaş'ın
ayrılmış olduğu eşine yazdığına dair de
rivayetler yer almakta olan **"Yazımı Kışa
Çevirdin"** Türküsünün sözleri de ayrılığın
bitimsiz sancılarını dramatik şekilde dile
getiren tam bir hicran öyküsüdür.

"Yazımı kışa çevirdin/Kar yağdırdın başa
Leyla'm/Viran oldu evim yurdum/Ne
söylesem boşa Leyla'm/Her an gözümde
perdesin/Nere' baksam sen
ordasın/Mevla'm ayrılık vermesin/Gökte
uçan kuşa Leyla'm/Yardan ayrı kalmak
ölüm/Söyle ne olacak halım/Böyle kader
böyle zulüm/Gelir Garip başa Leyla'm."

Birbirinden güzel ve yüreğe dokunan

eserlerden son bir örnek vererek bu bahsi kapatmanın vakti geldi sanırım. İnsani erdemlerin en değerlilerinden birisi de insanın hatalı oluşunu idrak ve itiraf etmesi olgunluğudur. Farklı rivayetler de olmasına rağmen birinde de Leyla hanımın tahammül edilemez ayrılık acısının izlerini taşıdığı rivayet edilen "Hata Benim Günah Benim," Türküsünün sözleri de içli bir feryadın izlerini değil çığlığını taşımaktadır adeta kelimelerin kanatlarında.

"Bilemedim kıymetini kadrini/Hata benim, günah benim, suç benim/Elimle içtim derdin zehrini/Hata benim, günah benim, suç benim/Bir günden bir güne sormadım seni/Körümüş gözlerim görmedim seni/Boşa Mecnun eylemişim ben beni/Hata benim, günah benim, suç benim..."

Bir kısmının güfte ve bestesi bizzat kendisine ait olan ve okumuş olduğu iki yüz elli'ye yakın eserden okuduğumuzda sanki tınıları kulağımızda hâlâ capcanlı olan bazıları.

Acem Kızı/Ah Yalan Dünya/Ahirim Sensin/Ahu Gözlerini Sevdiğim Dilber/Aldın Aklımı Bir Bakışta/Aman Dünya Ne Dar İmiş/Aşkın Beni Del'eyledi/Aslan Mustafam/Aslanım Eller/Avşar Elleri/Ayva Turunç Narım Var/Bağa Gel Bostana Gel/Bağışla Sevdiğim Hakkı Seversen/Bahçe Duvarından Aştım/Ben Melamet Hirkasını/Çırpınıp da Şen Ovaya/Dane Dane Benleri Var/Dinle Sana Bir Sözüm Var/Ela Gözlerini Sevdiğim Dilber/Fidayda/Gel Yanıma/ Gitme Bülbül

Gitme Bahar Erişti/Gönlüm Ataşlara Yandı Gidiyor/Güzel Ne Güzel Olmuşsum/Hapishanelerde Güneş Doğmuyor/Hata Benim/Haydar Haydar/ İki Büyük Nimetim Var/Kar Yağar Kar Üstüne/Kara Gözlüm Efkatlanma Gül Gayri/Kaşların Karasına/Kendim Ettim Kendim Buldum/Kesik Çayır Biçilir mi/Kına mı Yaktın Eline/Köprüden Geçti Gelin/Maphushanelere Güneş Doğmuyor/Mühür Gözlüm/Ne Güzel Yaratmış/Niye Çattın Kaşlarını/ Seher Vakti Çaldım Yarın Kapısını/Sevda Gitmiyor Serden/Sevda Olmasaydı/Sevsem Öldürürler/Şu Garip Halimden bilen/Suda Balık Oynuyor/ Tatlı Dile Güler Yüze/Uykuda mısın Sevgili Yarım/Yanarım Senin Aşkına/Yarım Senden Ayrılalı/Yazımı Kışa Çevirdin/Yine Telli Turnam Yarelenmişsin/Zahidem/Zülûf Dökülmüş Yüze...

Alanında seçkin bir insan hayatı ve müzik kültürümüz bağlamında geride bırakılan içli bir öykünün hâtırasını yâd etmek niyetiyle hazırlamaya gayret ve özen gösterdiğim bu mütevazı çalışmanın meraklılarına faydalı olabilmesi ümit ve dileğimle efendim...

AKRİLİK ÇİZİM

FATMA ZEHRA AKYIĞİT

CİRİTÇİ ABDULLAH

Zaman bir tren, her bir anı da onun vagonları gibi sanki. Sıra sıra geçiyor insanın ömründen. Penceresindeki resimler değişiyor, o resimlerle beraber sen de değişiyorsun. Sonra dönüp bakıyorsun yetmiş senelik ömrü hayatında yetmiş tane Abdullah bırakmışsın. Yetmiş tane mezar ve sen bir mezar taşı gibi dimdik ayakta, onların başındasın.

Bu gözler neler gördü nelere şahit oldu. Kaç tane sır kaç tane acı kaç tane keder geldi geçti gözümün önünden... Ne kavgalar ne mücadeleler ne kırgınlıklar...

Ben Ciritçi Abdullah... Gençliğim at sırtında geçti. Her ata binişimde, atımın terkisine sırlarımı koydum. Yitirdiğim günleri koydum; mutluluk, hüznün ve pişmanlıklarımı...

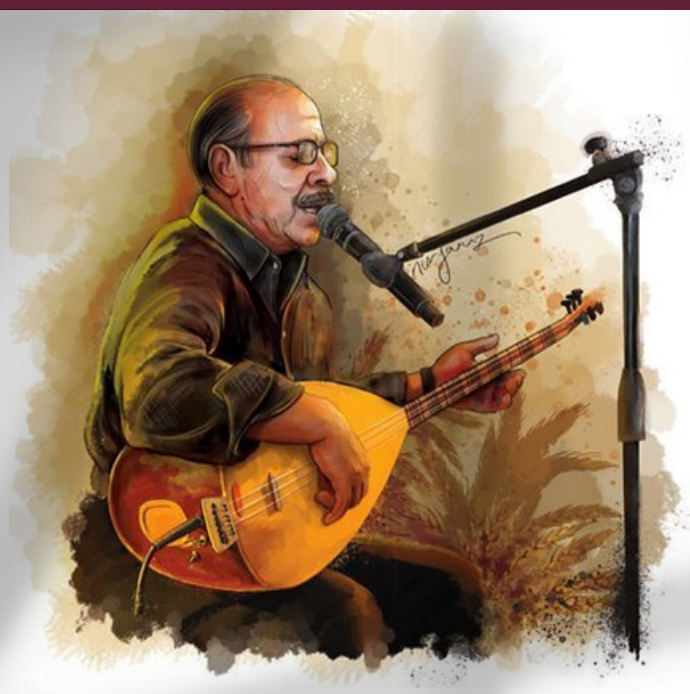
En çok korktuğum şey, bir gün yaşlanmaktı. Şu yaşımda anladım ki, yaşlanmak o kadar da korkulacak bir şey değilmiş. İnsan dinginleşiyormuş; endişelerinden, beklentilerinden, hırslarından... Kendisine acı veren her şeyden uzaklaşıyormuş. Asıl korkulacak şey, atının terkisine koyduğun, pişmanlıklarınmış.

Eskiler derdi ki "Gönül Dağının daşı gayası pişmanlıklardan hasıl olduysa, ağacı, çiçeği, börtü böceği de merhametten olmuştur. Nasıl ki gırılan bir gönül için bir parça daş düşer" derler "yapılan küçücük bir iyilik için de üzerinde otlar çiçekler biter" derlerdi. Ama dünya öyle bir dünya oldu ki, daşın gayanın altında ezildi hep çiçekler. İnsan hayatı boyunca hep iyi olmaya çalışır. Ama iyi insan olabilmek nasip işidir. Ben bu yaşında bunu anladım. Ne kadar çabalarsan çabala ne kadar uğraşırsan uğraş, insanın iyiliği de kötülüğü de sadece bir ana bakarmış.

Zaman demiştim ya ta evvelden size, zaman birbirini içine geçmiş vagonlar gibi. Her anı, uzayıp giden garınca gatarı trenler gibi. Bu gam yükü dünyada öyle zamanlar var ki; bir anı bazen bir gecesi binlerce geceye binlerce ömre bedel olabiliyor. İnsan o küçücük anın içinde yapıyor tercihlerini. Bazen iyiliği seçiyor bazen kötülüğü. Ve neticesine de kendi gatanıyor bir ömür boyu.

Zaman demiştim ya hani, anın içinde garınca gatarı gibi uzayıp giden zamanlar demiştim; bazen an olur uzar bazen an olur binlerce ömürden evla, altınlardan saraylardan daha değerli olur.

İnsanın derdi ne kadar büyük olursa gülüşü o kadar sıcak olurmuş, o dert güzelleştirmiş onun yüreğini. Öyle derler, bizim buralarda. O derdin büyüklüğü neye göre ölçülür biçilir bilmem ben. Fakat birinin gülüşünün sıcaklığını hissettim mi, anlıyorum ki derdi çok. Güzelleşmiş derdiyle...

NEŞET ERTAŞ

Ne Bakıyon Dayı!
Hiç mi Âşık Adam
GÖRMEDİN

GÖNÜL DAĞI

Bozkırda Bir Anadolu Masalı

OKUR SORUSU

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi gülen insan görmedin?

@SENAOZTURK182

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi serden geçen adam görmedin?

@INSTAGRAM HESAP ADIMI PAYLAŞMAZSANIZ SEVİNİRİM

Ne Bakıyon Dayı!

hocam hiç mi görmedin derken hiç mi aşık adam görmedini mi soruyorsunuz?

@BIŞNEV DERGİ YAZARLARIMIZDAN BİRİ :)

OKUR SORUSU

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi dertleşmek için konuşma ihtiyacı hisseden adam görmedin?

@V.E.RA

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi düştüğünde kendi yarasına üfleyen birini görmedin?

@BIRKITAPELI

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi rüzgarda savrulan bir hayat görmedin?

@GIZEMLI_SAYFALAR

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi vefa görmedin?

@SARE_TKOGLU_YAZMALAR

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi zamana yenilmemiş, ama gönüle yenilmiş gönül sızısı görmedin?

@ADEM_YORULMAZ

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi atanamadığı için öğretmen adayı denilen öğretmen görmedin?

@PORTAKAL

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi böyle adam gibi seven yürek görmedin?

@ATOOMKARINCAA

OKUR SORUSU

Ne Bakıyon Dayı!

güzel bir soru olmuş. ben nasıl bir soru bulurum bir düşüneyim.

@GONULDEMIRBAS58

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi aşkından çöllere düşmüş mecnun görmedin?

@SUHAYLDRM

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi gönlü yaralı insan görmedin?

@NEFESİ_ORHAN_OZER

Ne Bakıyon Dayı!

ramazan'a bayılıyorum.

@JONNABAJRAJ

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi canı hiçbir şey yapmak istemediğinde bile dinlenmek için yapacağı şeyler için program yapıp telefonuna alarm kuran bir FeZA görmedin?

@FATMAZEHRAAKYIGIT.FEZA

OKUR SORUSU

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi bu boşluğa ne gelebilir acaba diye düşünen birini görmedin?

@ESRANUR

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi yıllardır doldurduğu içini dışarı taşımış adam görmedin?

ne güzel bir soru bu, bayıldım. müsait olduğum anlarda mutlaka tekrar doldurmak isterim o boşlukları

@SMR_GLG

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi yüreğinde gökyüzü kadar sancısı olan biri görmedin?

@_SAFDERUNN_0

Ne Bakıyon Dayı!

hiç mi yazarlarının çoğu üniversite son sınıf öğrencisi olup, hepsi de kapeseseye hazırlandığı için, yazı çizi işlerine zaman ayıramadığına üzülen bir ekibi olan e-dergi görmedin?

@BİŞNEVDERGİ

ÇİZİM

RÜMEYSA G.

RÜMEYSA

"Bir şey yap güzel olsun.."

Huzura vesile olsun, rikkate yol açsın, şevk versin, hakikate işaret etsin.."

{Mustafa Kutlu}

TANER

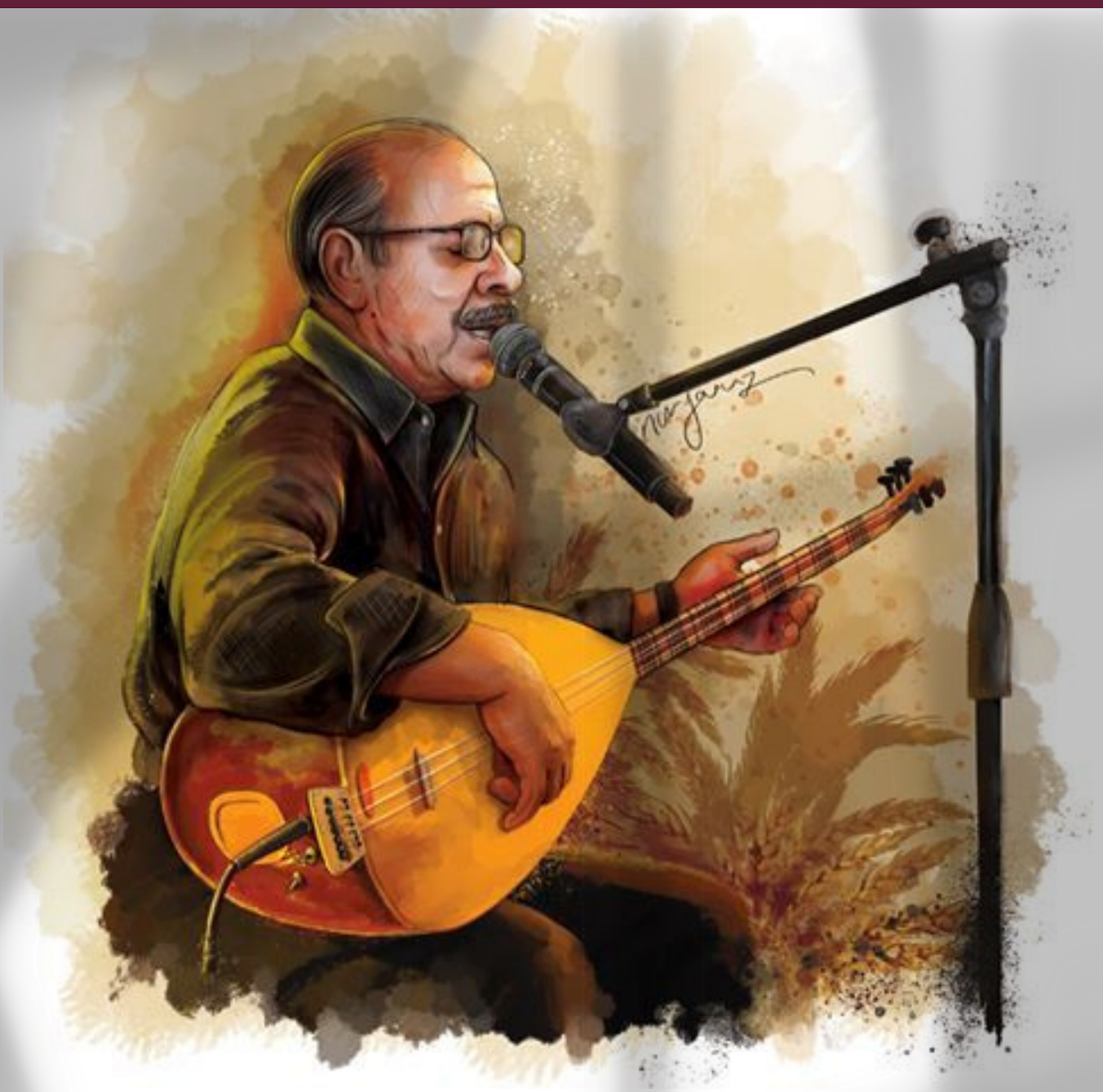
"İnsanın toprakla arasında bir bağ var" demiştim size. "Dağdaki taşla, ovadaki çalı dikeniyile, bozkırda dörtnala koşan yılki atlarıyla, uzayıp giden karınca katarı gibi trenlerle... İnsanın doğduğu, doğar doğmaz suyunda yıkandığı, ilk defa aşık olduğu, ilk gönül sızısını yaşadığı, düştüğü kalktığı dizlerini kanattığı yerle arasında bir bağ var" demiştim. "Ve bunun adına memleket derler" demiştim.

Gedelli, zorlu engebeli bir arazi demektir. Belki de bu yüzden aşamadık bu yolları. Belki de bu yüzden geçemedik Gönül Dağı'nın ötesine. Ne zaman "Bu defa oldu" desek, kursağımıza dizildi kelimeler. Ne zaman "Bu defa aştık o engebeli dağları, geçtik uçsuz bucaksız yolları" desek, Gönül Dağı'nın taşları gibi yuvarlandık gerisin geri. Gözümüzü açtık baktık, hala aynı yerdeyiz. Ne az gidebildik ne uz gidebildik ne dere tepe düz gidebildik. Döndük dolaştık geldik. Bir arpa boyu bile yol alamadık. Bozkır nazlı bir gelin gibidir sizin anlayacağınız, aşkları naiftir kavuşmaları çetin. Varmak yoktur buralarda, yolda olmak kaderimizdir. Yaptığımız en iyi şeyse, vazgeçmemek ve her defasında yeniden yeniden başlayabilmek. Yeniden, ilk günkü gibi inanabilmek. Tıpkı gelmeyeceğini bile bile beklediklerimiz gibi. Bize bu toprakların öğrettiği en büyük şey bu belki de. İnanmak, yanılmak ve yeniden inanmaya devam etmek. Tekrar tekrar.

"İnsan kıymet bilmeyen bir varlıktır" demişti dedem. "Ne varlığın kıymetini bilir ne yokluğun. Ama bozkır" demişti "bozkır öğretir insana bir damla suyun bile ne kadar kıymetli olduğunu." Ben en çok hayallerimin kıymetini bilmeye çalıştım. Çünkü bozkırda hayal kurabilmek bir dilim ekmek kadar bir avuç su kadar büyük bir nimet. Bu kurak topraklarda, çoraklıkta ben sadece hayal kurdum. Çok büyük hayaller... Başardık da. Bozkırın çocuklarını toplayıp o sapsarı toprakların ortasında yıldız gibi parlayan bu vadiyi inşa ettik, bizim vadimizi kendi vadimizi "Teknoloji Vadisi".

Peki başarı nedir sizce? Bu görmüş olduğunuz vadi mi? Yoksa anadolunun kıyısında köşesinde kalmış gençlerin neşet eden yetenekleri mi? Yoksa yurt içinde ve yurt dışında alınan ödüller mi? İnsan n'apınca başarmış olur? Hayallerine ulaşınca mı yoksa kazanınca mı? Peki ya kaybettiklerimiz? Bu yolda feda ettiklerimiz? Şimdi karşınıza geçip "Ben başardım" demek çok kolay. Başarının püf noktalarını tek tek anlatmak çok kolay. Ama yaşamak... İşte yaşamak o kadar kolay değil. Dedem demişti "Her yolun ve yolculuğun bir bedeli var" demişti. Biz bu bedeli çok ağır ödedik.

**Denizi seyretmek gibidir
bozkırda gökyüzünü seyretmek.**

NEŞET ERTAŞ

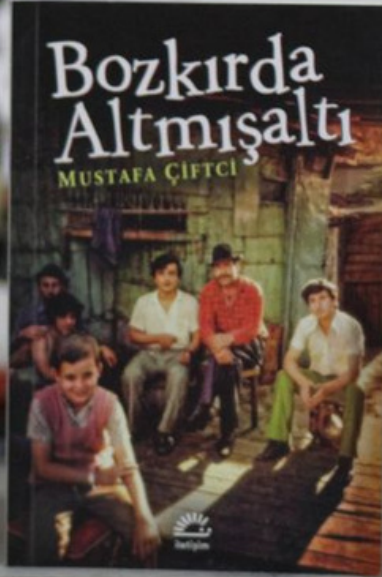

GÖNÜL DAĞI

Bozkırda Bir Anadolu Masalı

Mustafa ÇİFTÇİ - YAZDI

Bozkırda Bir Anadolu Masalı

DİZİ İNCELEMESİ: GÖNÜL DAĞI

HAZIRLAYAN:
FATMA ZEHRA AKYİĞİT

BOZKIRDA BİR ANADOLU MASALI

GÖNÜL DAĞI DİZİSİ KONUSU

Bozkırda bir Anadolu masalı... Sapsarı toprakların, yıllarca dile gelen efsanelerin, unutulmaz aşkların hikayesidir Gönül Dağı...

Küçük dünyalarında büyük hayaller yeşerten Anadolu çocuklarının hikayesidir Gönül Dağı...

Bozkırda hayallerinin peşinden koşan ve tüm engellere rağmen imkansız başarmaya çalışan 3 kuzenin hikayesidir Gönül Dağı...

Yazdığı tüm hikayelerde bozkırı ve bu coğrafyada yaşayan insanları samimi bir dille eserlerine yansıtan "Bozkırın kalemi" Mustafa Çiftçi'nin gün yüzüne çıkmamış öykülerinden esinlenilerek senaryolaştırılan Gönül Dağı, ilk bölümde izleyicilerin beğenisini kazanacak ekranlara kilitleyecek bir dizi... İzleyenlerin memleket özlemini giderecek görsel bir şölen...

Berk Atan ve Gülsüm Ali İlhan'ın başrollerini üstlendiği dizi, bozkırın ortasında yer alan şirin bir kasabada yaşayan sıcakkanlı, sevecen Anadolu insanının öyküsünü anlatıyor. Efsaneleri, gelenekleri, şehirlerde unutulmaya yüz tutmuş değerleri gönülden yaşayan, alın teriyle kazanırken sevdasını yüreğiyle hisseden, umutları ve hayalleri uğruna yaşam mücadelesi veren insanların hikayesi...

Çocukluk aşkı Dilek'le bir gün buluşma

hayali kuran Taner'in kuzenleriyle yaptığı müthiş icat... Düğüncüleri, ağıtçıları, gelenekleri, tüm samimiyetiyle Anadolu insanı... Bozkır topraklarının süsü özgürlük timsali Yılkı Atları...

Nerde bir aşığın, bir yetimin kalbi kırılrsa Gönül Dağından bir parça taş kopar derler ama büyük ama küçük...

Sevdiklerine kavuşamayan aşıklara, savurduğu taşlarla kol kanat geren Gönül Dağı...

İzlerken yaşayacak, hissedecek, duygulanacak ve gönülden bağlanacaksınız...

Gönül Dağı, 17 Ekim 2020 tarihinde TRT 1'de yayımlanmaya başlayan aile, komedi, aşk ve dram türündeki Türk televizyon dizisidir. Dizi, yazar Mustafa Çiftçi'nin bozkır hikâyelerinden esinlenerek çekilmiştir. Köprü Film yapımı dizinin yapımcılığını Ferhat Eşsiz üstlenmektedir. Yönetmen koltuğunda ise, daha önce geniş bir izleyici kitlesine ulaşan Yeşil Deniz dizisinin de yönetmeni olan Yahya Samancı bulunmaktadır. Başrollerinde Berk Atan, Gülsim Ali, Ecem Özkaya, Ferdi Sancar, Cihat Süvarioğlu ve Semih Ertürk yer almaktadır.

GÖNÜL DAĞI DİZİ MÜZİKLERİ

Dizinin müziklerini Engin Arslan, Mayki Murat Başaran ve Sunay Özgür bestelemektedir.

DİZİ İNCELEMESİ

Dizinin pek çok sevilen müziklerine TRT Dinle platformu üzerinden veya besteci Mayki Murat Başaran'ın kendi YouTube hesabı üzerinden ulaşılabilmektedir.

GÖNÜL DAĞI DİZİ ÇEKİMLERİ

Dizinin asıl hikayesi Yozgat'ta geçtiği için diziyeye Yozgat'ta çekiliyormuş havası verilmektedir. Dizideki plakaların 66 olması da bu yüzden.

Dizide geçen Gedelli köyü, gerçekte Niğde'nin Ulukışla ilçesine bağlı bir köydür.

Dizinin çekimleri Eskişehir'in Sivrihisar ilçesinde gerçekleştirilmektedir.

GÖNÜL DAĞI

OYUNCU KADROSU VE KARAKTERLERİ

- **Taner Kaya (Berk Atan):** Kasabada türlü türlü icatlar yapan zeki, akıllı, bilgili ve hayalperest bir gençtir.
- **Dilek Akgün Kaya (Gülsim Ali):** Taner'in çocukluk aşkıdır. Jeoloji mühendisidir.
- **Zahide Kaya Arslan (Ecem Özkaya):** Taner'in ablasıdır. Sefer'in karısıdır.
- **Sefer Arslan (Ferdî Sancar):** Kasabanın namuslu, dürüst, iyi kalpli bir bireyidir. Zahide'nin kocasıdır.
- **Ramazan Kaya (Cihat Süvarioğlu):** Taner ve Veysel'in amca oğludur. Komik ve enerjiktir.
- **Veysel Kaya (Semih Ertürk):** Ramazan ve Taner'in amca oğludur. Kolayca sinirlenir.
- **Cemile Çakır Kaya (Nazlı Pınar Kaya):** Veysel'in karısıdır. Sevimli ve eğlenceli birisidir.

- **Asuman Korkmaz Kaya (Hazal Çağlar):** Ramazan'ın karısıdır. Belediye başkanının kızıdır.
- Yavuz Sepetçi (Ciritçi Abdullah)
- Ege Aydan (Münir Başkan)
- Feyza Işık (Döndü)
- Samet Arda Mercan (Erkan)
- Ulviye Karaca (Gülsüm)
- Gülhan Tekin (Günşil)
- Eser Eyüboğlu (Selami)
- Şebnem Dilligil (Halime)
- Erdal Cindoruk (Ağıtçı Hüseyin)
- Ali Toptaş (İsmet)
- Nihan Durukan Yapıcı (Kamuran)
- Çiğdem Aygün (Keriman)
- Ali Düşenkalkar (Düğüncü Muammer)
- Nuri Gökaşan (Dişçi Musa)
- Beril Karademir (Sedef)
- Sercan İnceer (Seyfettin)

GÖNÜL DAĞI DİZİSİNDE

AMCAOĞULLARININ YAPTIĞI İCATLAR

Gönül Dağı dizisinde geçen Taner'in bulduğu motor sistemi, tasarruflu soba borusu, dizinin en önemli icadı olan arı kanadı uçuş sistemi vb. Mucit Hasan Kum'a aittir. Gönül Dağı'nın, yeterli maddi destek bulamadığı için kendi çapında ilerlemeye çalışan değerli mucidimiz Hasan Kum'u ve icatlarını bizlere tanıtmaları manidar.

GÖNÜL DAĞI DİZİSİ HAKKINDA ÖNE ÇIKAN YORUMLARIN ÖZETİ

Bize hep şu söylenegelmiştir "Televizyon izleyicisi entrika ister, kaos ister, intikam, töre, aldatma, ahlaksız teklifler,

yalancılıklar, cesur(!) sahneler, aşiret hikayeleri vb. ister. Yaptığınız hiçbir iş, başka türlü tutmaz televizyonda."

Diğer taraftan Gönül Dağı dizisine baktığımızda yayınlandığı günden beri reytinglerde birinci sırada. Fakat bu dizide olması gerektiği söylenenleri göremiyoruz. Mesela bu dizide; tektaş peşine düşen on beş tane kadın tek bir adamı elde etmek için savaşıyor, eve ayakkağılarıyla giren yok, uygunsuz denilebilecek sahneler yok, esas kız esas oğlan da yok, dizinin senaryosundan daha çok dizide takılan mücevheratın fiyatları da konuşulmuyor, üstü açık lüks arabalar saraydan farksız kocaman malikaneler de yok hatta amcaoğulları, dedeleri Ciritci Abdullah'ın evinde yer yatağında yatıyorlar.

Peki Gönül Dağı ne yaptı da ilk günden beri hem reytinglerde hem de gönüllerde birinci sırayı kimseye bırakmıyor? Tüm aile bir araya gelip nasıl bu diziyi izleyebiliyor?

Anadolu'da bir bozkır masalı tadında geçen bu dizide aslında hepimizin hayatında yaşadığı şeylerden parça parça izler var. "Nasıl aldattım da yakalanmadım" senaryoları yerine **aşkın, edeple sevmenin, sevdiğini beklemenin, sabırdan sonra gelecek güzel günlerin hayaline tutunan bizden birileri** var bu dizide. Çirkin ve hayasız muhabbetlerin yerine **örfün adetin miras olan kadim bir geleneğin izleri** var bu dizide. Gelin almaya bandolarla gitmek yerine **davul zurna** tulum kemençeyle gidiliyor, düğün evine günler öncesinden **bayrak** asılıyor,

kazanlarca yemekler pişiriliyor sofralar şenleniyor, eş dost seviniyor, tam bir bayram havası yaşanıyor. İşte Gönül Dağında bu tadı buluyoruz.

Dizi çokça dış mekanda geçiyor. İnsanlar bir yere kapanıp kalmıyor. **Köy kasaba ortamı, bolca toprak, doğa, hayvanlar, çok samimi köy halkı...**

Ve **gurbetin o dinmeyen acısı, dinmeyen sızısı, sönmeyen yangını**ni buluyoruz bu dizide. Kimimizin **Almanya'ya giden kardeşi** geliyor aklına kimimizin **uzaktaki ailesi...** Kimimizin **hiç gelmeyecek olan sevdikleri** geliyor aklına bu dizide. Gönül Dağındaki bu gurbetlerde hepimizin içindeki bir burukluğu buluyoruz. Gelinlik hayali kuran kızlarımızı hatırladık. Keriman karakteriyle; **tek hayali mutlu bir yuvası olup telli duvaklı gelin olmak düşleri kuran kız kardeşlerimiz** geliyor aklımıza.

Yaşadığı memlekete bir çivi çakmaktan mutlu olan bizi hatırlatıyor bize bu dizi. Köye bir çeşme yaptırmak, kasabaya bir cami yaptırmak, bir okul bir köy kahvesi bir şadırvan yaptırmak... **Bu bağ ve aidiyet duygusunu hissedenlerin anlayabileceği büyük bir şey.** Aslında biz, **toprağımıza olan gönül bağımızı** buluyoruz bu dizide. Recep, Şaban gibi adları sırf alay ve dalga konusu olarak kullanan yapımların aksine ismi Ramazan olan Veysel olan Yusuf olan Döndü olan Zahide olan **tanıdığımız kişileri** buluyoruz biz bu dizide. Bencil esas başrol senaryolarının yerine **her karaktere ayrı bir özellik ayrı bir itina ayrı bir esaslık**

DİZİ İNCELEMESİ

kazandırıyor bu dizi. **Kaybettiği evlatlarının mendillerini bile sandıklarda saklayan onları açıp açıp öpüp koklayan analarımızın hikayelerini buluyoruz bu dizide. Elini omzumuza atan bizi babalarımıza karşı koruyan hep kollayan ne olursa olsun bizi sarıp sarmalayan bizi hiç kimseye değişmeyen ve yeryüzünde bizi karşılıksız tek seven kendi analarımızı buluyoruz. Kendi müziğimizdeki o yaşanmışlıkları buluyoruz. Günümüzün tıklanma için yapılan bazı şarkıları yerine zamansız ve dönemsiz türkülerini buluyoruz bu dizide. Neşet Baba'nın sazını Zahide'sini memleketini toprağını buluyoruz Gönül Dağı'nın hikayesinde. Filtrelerden estetiklerden yapaylıklardan sahteliklerden aşırı güzel olma kaygısından uzak, Anadolu doğallığını özlediğimiz için iyi geliyor bize bu dizi. Bu kez hasetin kıskançlığın değil özümüze olan hasretin de reyting yapabileceğini gösterdi bize bu dizi.**

Günümüzde birileri Türk aile yapısıyla dalga geçerken bu dizide **bizim memleketlerimizde komşuluğun, mahalle arkadaşlığının, akrabalığın, kuzenliğin nasıl olduğunu** izliyoruz bu dizide.

Gönül Dağı'nın her bölümünde hikayesiyle tanıdığımız karakterler biziz aslında. Taner, sırma boylu delikanlısıdır bu coğrafyanın. Güneşin altında saçlarının rengi açılmış dürüst evladıdır Anadolunun.

Adına türküler yazılan, bozkırın gecesinde gökyüzünde yıldızlar gibi parlayan evimizin kızıdır Zahide.

Yolu samimiyet ve merhametten geçen herkesin bir gün tanışacağı abisidir Dolmuşçu Sefer.

Ne olursa olsun bu toprakları bırakmayacak olan bu coğrafyanın evlatlarının hikayesidir Gönül Dağı. Anadoluda uzak bir köyde hayaller kuran çocukların yaptığı uçaklar, sulama sistemleri, geri dönüşüm fikirleri bugün Teknofeste çıkabiliyor ve derece alıyor. Ülkesi adına bir şeyler yapabilmek için heyecanlanan mucit çocuklarımız böyle amca dayı çocukları mahalle arkadaşlarıdır. "Coğrafya kaderdir" diyerek mazeret üreten değil imkansızlıkların içinde dahi her zaman bir ışık gören, yolunu çizen, dikenli olsa da o yolun dikenine de gülüne de razı olan bizim çocukların hikayesidir Gönül Dağı.

Kıymetli okurlarımız, Bişnev Dergi Gönül Teli özel sayımızda Gönül Dağı'yla dertleşelim muhabbetleşelim istedik. Tavsiyemiz, yapılacak daha önemli işlerinizi tamamladıktan sonra oturun ailecek çoluk çocuk, çayınızı da demleyin alın yanınıza, varsa birkaç da kestane pişirin, keyifle izleyin bu diziyi. **Bu diziyi izlediğinizde yüreğinizde şöyle bir his oluşması muhtemel**

"Neşet Baba sen çal, biz bir ömür dinleriz..."

FAYDALANILAN KAYNAKLAR

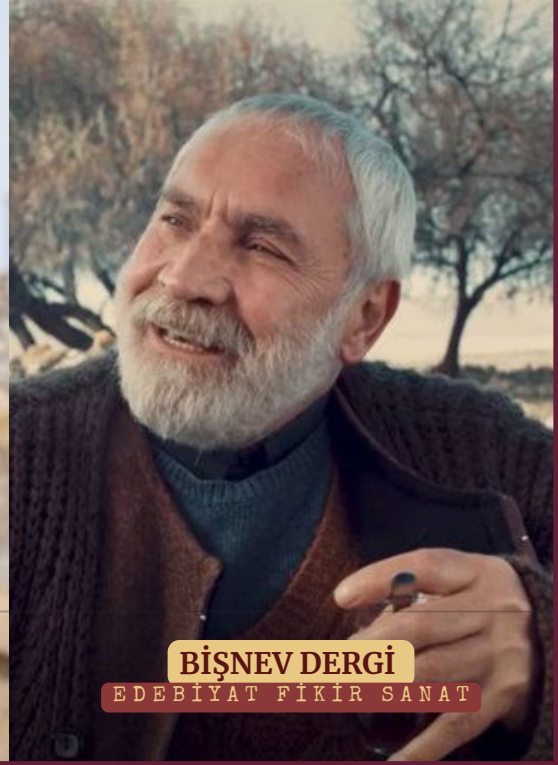
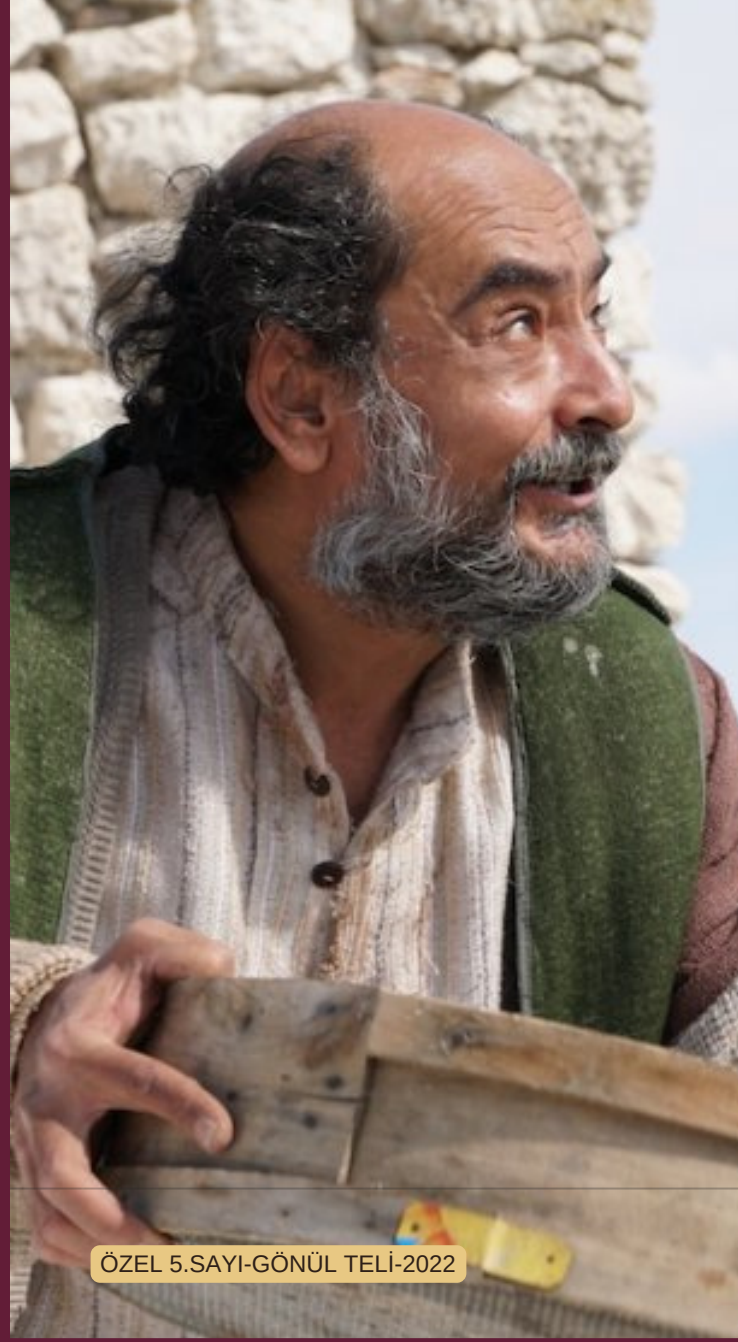
Wikipedi, <https://www.trt1.com.tr>, <https://www.milliyet.com.tr>, sinemagic, Abdurrahman Uzun, DMP TV

**Halden anlamayanı kendi haline
bırak, zaman ona halini anlatır
kurban olduğum...**

NEŞET ERTAŞ

HALDEN ANLAR BİR DOSTLUK...

AKRİLİK ÇİZİM

FATMA ZEHRA AKYIĞİT

DİLEK

"Giderken arkaya bakılmaz" demişti annem. "Bakarsan, bir parçan hep orada kalır." Ben bakmadım. Ama bir parçam hep burada kaldı. Belki bu yüzden çekti bu boz topraklar beni. Belki bu yüzden yılkı atlarına yoldaş oldum. Belki bu yüzden hep buraya aitmiş gibi hissetti kalbim. Ama hisler duygular nedir ki? Duygular misafir değil mi bize? En güzel duygularımız da en acı duygularımız da birer misafir değil mi? Ama kelimelerin anlatamadığı bir şey varmış, ben bunu anladım. İnsan bir kalbe sığabiliyormuş da koskoca bir memlekete sığamıyormuş, bunu anladım. Ama en önemlisi, anlamak.

Anlamak biraz zaman alıyormuş, en çok da bunu anladım. Ben Dilek. Gittiğim her yerde yeni Dilek'e, Dilek'lere alışmamak... Her yolculuk bana yeni bir Dilek kattı. Ve her Dilek, birbirinden farklıydı. Ben çok şey yaşadım bu kasabada. Babamı bu kasabada kazandım babamı bu kasabada kaybettim. Sevginin, dayanışmanın ne demek olduğunu bu kasabada gördüm. Ama ne kadar çabalarsan çabala, bir yere ait olmanın o kadar kolay olmadığını bu kasabada gördüm. Kalplerin önünde duvarlar varmış. Ben bunu en çok burada anladım. Duvarlar taştan kayadan değil, önyargılardan örülü duvarlar. Ve şimdi o duvarlar, benimle memleketim arasına örülmüş gibi. Memleketim, Taner'in kalbi. Eğer bir gün oradan da göçersem, bu benim kaçınıcı sürgünüm olacak, bilmiyorum.

ELİF

"İnsan, neye baksa görürüm zanneder" demişti nenem. Ama esasen göremez. Bozkıra bakar, uçsuz bucaksız bir boşluk görür. Ne üstünde yaşanan acıları görür ne hüznü görür ne de yoksulluğu... İnsan, bakar sadece, tıpkı diğer insanlara baktığı gibi. İnsan nedir? Gülümseyen bir yüz müdür sadece? Ya da içinde hüznünler gizli olan gözler midir? Kim bir insana baktığında onun içinde neler sakladığını bilebilir ki? Ne acılar ne hüznünler ne aşklar... Annemle babam gittiğinde kaç yaşındaydım bilmiyorum.

Üzerinden kaç sene geçti saymadım. Saymayı bıraktım... Sonra bıraktım beklemeyi, alıştım. Alışmak, en büyük nimetti belki de. Ve sonra aşk... Aşk, büyük bir nimetti. İnsan unuttur ne zaman aşık olduğunu. İlk nerede başladı bu duygu, unuttur. Neden sevdiğini unuttur insan. Bana bu hayatta acılarımı unutturan, beni hayata bağlayan bir gülüş vardı. Hiç değişmeyen bir gülüş. İlk nerede sevdim onu? İlk nerede tutuldum bu gülüşe? Bilmiyorum. Ama ben baktığımda sadece bir gülüş görmüyorum. İçindeki hüznü, okul yolunda anlattığı hayalleri, onun babasını nasıl özlediğini görüyorum. Tıpkı benim özlediğim gibi. "İnsan, acıyı paylaştığı insanları daha çok severmiş" derler. Belki de bu yüzden sevdim onu. Aynı acılara aynı pencerelerden baktığımız için. Ben Elif, hemşire Elif. Şu hayatta ne öğrendin deseniz bana... Bozkırın öğrettiğinden başka hiçbir şey öğrenmedim. Hüznü öğrendim, yoksunluğu öğrendim, bozkırın çocuklarına öğrettiği şeyi öğrendim; kabullenmeyi, yeri geldiğinde boynunu büküp yürüyüp gitmeyi öğrendim. Ve en önemlisi, uzaktan sevmeyi öğrendim. Beklentsizce...

SERHAT YAHYAOĞLU

DİZİ, GÖNÜLLERİ DAĞDAN AŞIRDI

Gönül Dağı dizisi ilk kez gözüme iliştiğinde eşim, Ramazan'ın sevdiğine olan hasretini izlerken sanki televizyondan o hisleri çekip alıp kendi duygularıyla karıştırıyor ve salgılanan mutluluk hormonuyla huzur doluyordu. Elinde el işi, gözünde okuma gözlüğü arada bir baktığı ama kulağını verip sözlerini kaçırmadığı her bir sahnesinde, kendini buluyor, kendini arıyor olmalıydı.

Peki TRT'nin Gönül Dağı dizisi neden çok sevildi?

Her dizi de olduğu gibi kalıplaşmış figürler ya da abartılar onda da vardı. Ama izleyici neden benimsedi onu?

İçsellik ya da kendini bulma olabilir mi?

Olağanın dışına çıkmayan, yaşanılan duyguların resmedilmesi olabilir mi?

Birçok dizide mahalle, aile, arkadaşlık figürü öne çıkarılıyor. Ama Gönül Dağı'nda bir farklılık var. Bu belki senaryoda, belki

filmin çekimi sırasındaki işleyişte. Ya da işine odaklanan mesaj kaygısı taşımayan ekipte. Son zamanlarda yayınlanan mahalle odaklı dizilerin suçu, suçluyu konformize eden, saygın hale getiren hali onda yok.

Peki başarının sırrı ne?

Birbirine benzeyen, senaryo sıkıntısı yaşayan sadece karakterlerin değiştiği, albenili dizi isimleri ile kotarılmaya çalışılan, sevgi ve aşkın çekiciliğini kullanmaya çalışan onlarca yaz ve kış dizisi izledik, izliyoruz. Plazalarda, lüks iş yerlerinde geçen zengin, yakışıklı, genç patron, fakir, alımlı, güzel ve becerikli ama fakir kız formatı ilk çıktığında elbet çok sevildi. Ama... İzleyicinin artık Türk dizilerinden öte başka ülke dizilerine de vakıf olduğunu göz ardı etmemek gerekir. İşte dramatik ya da romantik Kore dizilerinde genç ve soğuk erkeklerle,

eğlenceli ama bir o kadar da sakar güzel kız bir kültürün iz düşümünü de izlemeye çalışan izleyiciye ilginç gelebilir. Ama Türkiye'de benzer olayların olabileceğine inanmamızı beklemeleri zaten dizinin baştan etkisizliğine neden oluyor.

Hayatında plazaya gitmemiş, o binilen arabaları şehirde neredeyse görmemiş, günlük hayatları lüks mekanlarda, sofralarda geçen o uçuk kaçık gençlerin aşk oyunları sadece televizyonda bakılıp geçilen bir diziden öteye bir işe yaramıyor. Konu ne zenginlik, ne de fakirlik. Yani dizinin fakirliği işlemesi de çözüm değil. Peki o zaman Gönül Dağı'nda başarıya ulaşan ne?

Bir mesajı, sublimal bir algıyı vermek için saatlerce konuşmalar, mekanlar, olaylar anlatmak bir fayda sağlıyor mu? Senaryoda sublimal öğeler öncelenince ne şaşalı elbiseler, ne abartılı sözler ne de çok güzel yapılmış film platoları o istenen başarıyı verebiliyor. Belki bütçe olarak daha mütevazı olan Gönül Dağı kanaldaşı olan diğer dizilere oranla neden kat be kat daha başarılı o zaman?

İzleyici için konudan ziyade mesajların önem taşıdığı bir dizi mi yoksa olağan akışı içinde izleyicisine zorlamadan, mesaj verme endişesi taşımadan, olanı, olağan olanı aktarması mı başarılı?

Evet izleyenlerin bir kısmının evleri elbet çok şaşalı ve bakımlı olabilir. Dizilerde kullanılan lüks araçların içinde belki birçok sahne çekiliyor. Ya da camdan Boğaz'ın gözüktüğü yalılarda, bizim dizideki karakterleri sevmemiz, onlarla hemhal olmamız bekleniyor.

Türkiye'de araç yaş ortalamasınının 14.5

olduğunu (TUIK'e göre) göz ardı eden dizilerde belki de bizim hayatımızda hiç içine binemeyeceğimiz arabaların sergilenmesi yani zenginlik izleyiciye mutluluk vermiyor. Peki zengin olmasın, fakir bir ev mi olsun? Ya da iş aramaktan bunalıma girmiş, eve ekmek alamayan bir genci mi anlatsın diziler? Hayır, mesele o değil.

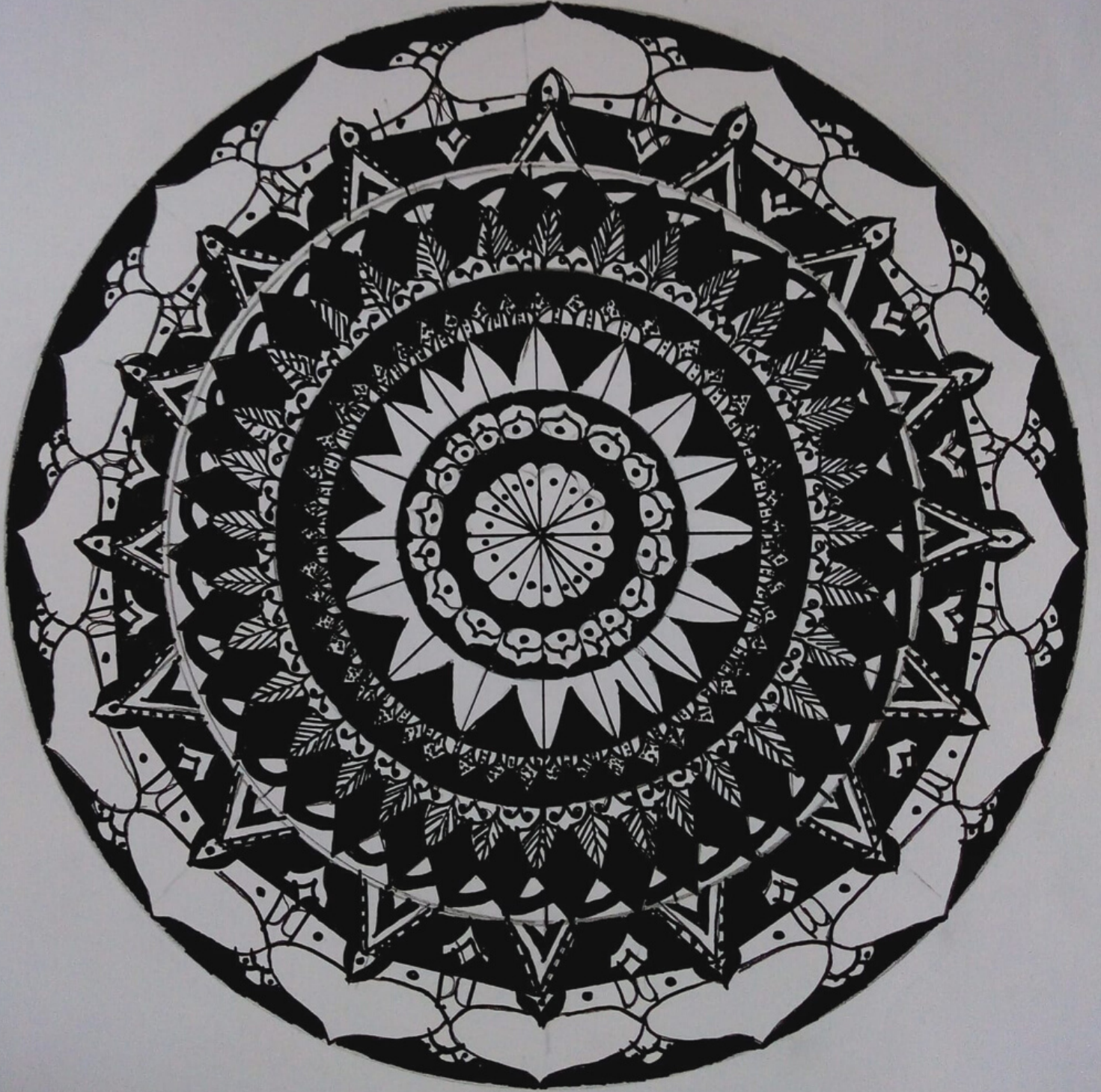
Olağanın ötesindeki hikayelerin elbet bir albenisi var. Umut olmuyorsa, ufuk; o da olmuyorsa geçmişin parlak günlerini gelecek adına hedefe koymak ve diziyi ortanın üzerine çıkarmak ister, her kim böyle bir vazife almışsa. Olanı anlatmak sanıldığı kadar kolay değildir. Habercilik yapanlar klasik haber metinleri yazmanın sıradan bir iş olduğunu bilir. Ama "Gel bu konuyu story haber olarak bize yaz getir." denildiğinde birçok muhabir bu işin altından kalkamaz ya da epey zaman epey kelime harcamak zorunda kalır. Çünkü düz, sıradan, tırnak içi konuşmaları aktarmak kolaydır. Ya gittiğiniz yerin havasını okuyucuya kelimelerle anlatmak, haber olanı görüşlerle, istatiki bilgilerle, geçmişe dair hatırlatmalarla ve oradaki havayı koklayarak anlatmak; elbet kolay değildir. Mesela nasıl bir ortam, kaç kişi var, yüzler gülüyor mu, ne yediler, arka planda ne konuştular, konuşanın sözleri bir yana dinleyenlerde kalanlar neler? İşte Gönül Dağı bir story haber gibi, ayna tutuyor, izleyicinin onda kendisini bulmasına izin veriyor. Zorlamıyor. Bir şeyleri size empoze etmiyor. Algı oluşturmuyor. Elbet abartı onda da var. Uzun geçişler bolca kullanılıyor. Ve elbet uzun müziklerle uzun dizi süresi doldurulmaya çalışılıyor. Bir bölümde üç

türküye 10-15 dakika klip çekmek dizinin akışı içinde yer alabiliyor. Ama bu bile abartılı konak, ağa, ataerkil, zengin toprak anası, şiveli Ege ya da Karadeniz bölge dizileri gibi, genç yakışıklı holding patronu, reklamcılık yapan genç kadınlar kadar ilgisizlikle karşılanmıyor. Zaten o dizilerde bir sezon sonra yerlerini benzerlerine bırakıp gidiyor. Peki Gönül Dağı'nda ne buluyoruz? Diğer dizilerde olmayan duyguyu. İçtenliği. Sıradanlığı.

Eşimin sonuna kadar izlediği Gönül Dağı, fakir ama en lüks kıyafetlerle moda defilesi yapan aşkımsı dizilerin önüne geçiveriyor. Sözler kadar türküleri bizi çekiveriyor kendine. Türkü ile dizinin iç içeliği bir ayrıcalık. Dizinin çekildiği Sivrihisar'a sırf o mekanları görmek için gidenler neden plazalardaki o şaşalı büroları ya da havuzlu villaları görmek istemiyor? Dizi mekan ilişkisi kadar, dizi müzik algısı da önemli. Özellikle gençlerin ilgi gösterdiği Kore dizilerinde elbet zengin evler de var. Ama genelde merdivenle çıkılan, eve çoğunlukla belediye otobüsü ile dönülen ve yemeklerin sokaklarda kurulu çadırlarda yenildiği sahneler izliyoruz. Aşkı, romantizmi üniversite bitirmiş iş bulmakta zorlanan genç bir kızın kendisinde yaşıyor ve onunla biz de o mücadelenin bir parçası oluyoruz. İşte Gönül Dağı bize o hissiyatı tattırıyor.

**Evet dizi bitti,
gece saat 24.00 oldu.
Gönül Dağı sona erdi.
Eşim ördüğü kazağı
çantasına koydu.
Artık yatma vakti.
Haftaya Gönül Dağı'nı
merakla bekleyeceğiz.
Olmadı Sivrihisarlı
tanıdıklardan spoiler
alacağız.**

HALİL İBRAHİM KARAOĞLU

VEYSEL

Bozkırda zaman farklı akar ağalar! bulutlar hızlı geçer. Atlar doludizgin koşar bir hiçliğin ortasında. Karınca katarı gibi geçen trenler, yetişemezsin. Hızla gelip geçer. Ama hayat... Hayat yavaştır buralarda. Zaman yavaş geçer. Tıpkı yaralarımız gibi. Kolay kolay iyileşmeyen, kabuk bağlamayan yaralarımız gibi. Geçmesi en uzun sürense, kendimize açtığımız yaralarımızdır. Dedem Ciritci Abdullah'ın bir lafı var "İnsanoğlunun hamuru iyilikse mayası tercihleridir" der. Bunu anlamam çok uzun yıllarımı aldı. Enseme vura vura öğretti hayat. Ne yapmaya çalışırsan çalış, ne olmak istersen iste, sen, tercihlerin kadarsın. Bazen kendi tercihlerin bazen de başkalarının tercihleri kadar...

İnsanı en çok acıtan da budur galiba. Tamir etmeye çalıştıkça daha çok kanar çünkü, kanadıkça daha çok acır, acıdıkça daha çok büyür. Ben Veysel, Kaportacı Veysel. Şu hayatta ne öğrendin dersiniz bana, kurcalamamayı öğrendim bi tek. Hayatı fazla kurcalamayacaksınız. Yoksa yenilirsin duygularına. Yaraların kabuk bağlamaz, kurcaladıkça yeniden kanar. Ama bazı yaralar vardır, kurcalasan da kanar, kurcalamasan da... Bozkırda güneş ayrı bir yakar insanı. Bozkırın susuzluğu kuraklığı hiçbir yerinkine benzemez. Ama biliyom ki benim en büyük kuraklığım babamdı. Ve ben bu yüzden susuzlukların en büyüğünü yaşadım. Sevgisizliğin...

Çünkü sevgisiz galmak susuz galmaktan çok daha acıydı. Babam düşüncü Muammer. Beni sevdi mi sevmedi mi hiçbir zaman bilemedim. Ama şunu iyice bildim, güvenmedi. Bana hiçbir zaman güvenmedi. Gelinini isterken bile "Ben oğluma güvenmiyorum" diyecek kadar. Hayatım boyunca sırtımı dayayabileceğim bir çınarım olmadı benim. Gölgesinde serinleyebileceğim bir gölgesiğim olmadı. Belki de bu yüzdendi öfkem. Bu yüzdendi içimde patlayan volkanlar.

Çocukken doktorculuk oynardım. Ameliyatlara girerdim hayali ameliyatlara yapardım. En sonunda su diye ellerimi hep toprağın içine daldırırdım. O zaman öğrendim toprağın hafifleticiliğini. Yıllarca düşman olduğum toprak, benim yüklerimi aldı taşıdı bu güne kadar. Okumayı çok istedim. Doktor olmayı. Babam yaralanırdı hep hayalimde. Bir yerden düşerdi mesela, ama büyük yaralar değil küçük yaralar, ben goşardım. Onun yaralarını ben dikerdim ben sarardım. Ama bütün bu hayallerimin bir tek anlamı vardı, babam beni sevsin diyeydi hepsi. Babam benimle gurur duysun diye...

Ben Veysel,

Kaportacı Veysel. Hayatım babamın gözüne girmeye çalışmakla geçti. Ama başaramadım. Bu yüzden yağmursuz kaldı bozkırım bu yüzden içim hep kurak bir ülke gibi kaldı. Ne yağmur damlaları düştü içimde ne de bir topak kar yağdı. Eğer ufacık bir şey öğrendiysem bu hayatta, insanın asla tamamlanamadığı... İnsan eğer bir yerinden yarımrsa, kendini nereden yamamaya çalışırsa çalışsın hiçbir zaman tam olamazdı.

CEMİLE

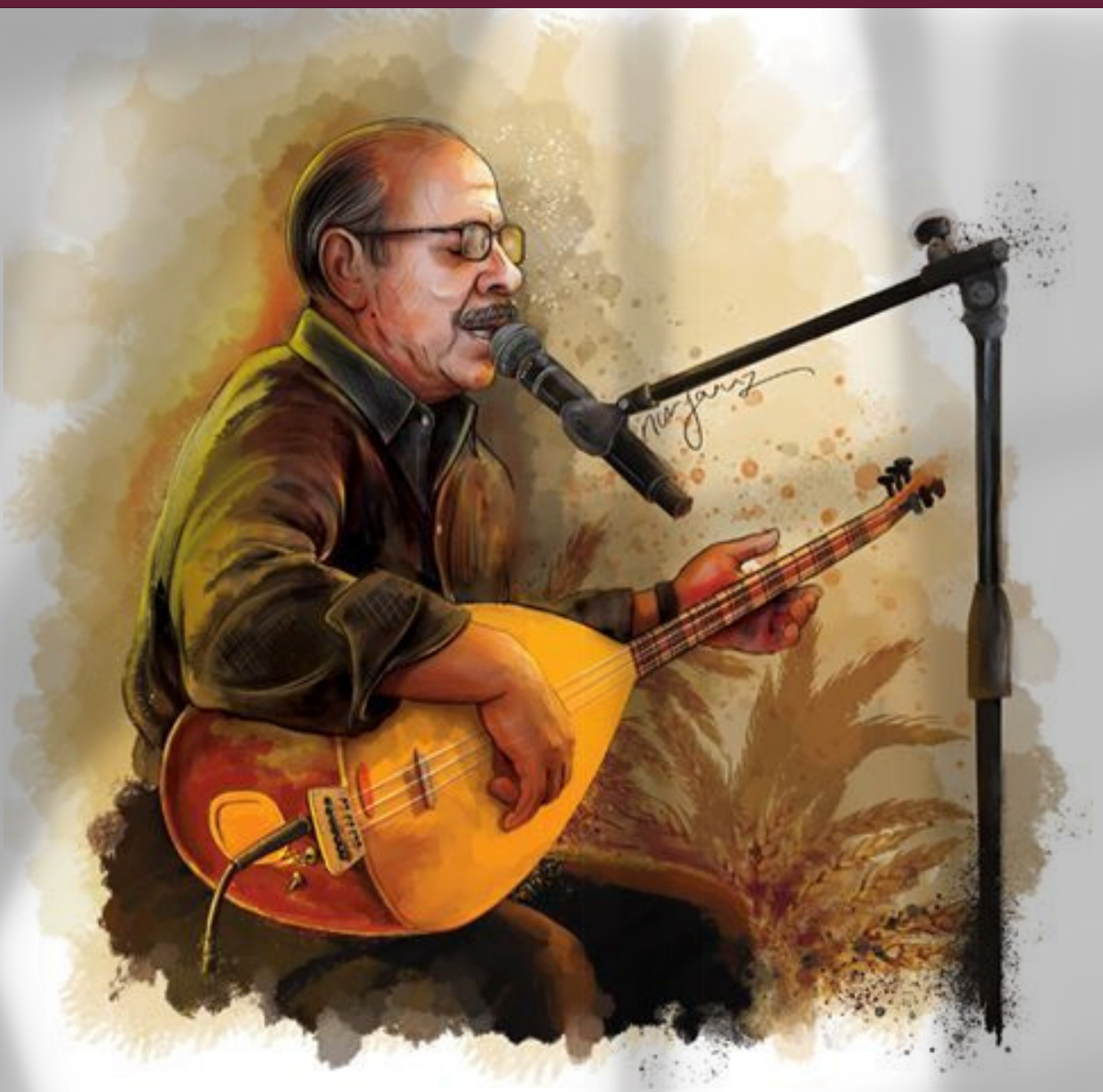
Renkler hayatımdan çıkalı çok uzun seneler oldu. Girmızı, sarı, mavi, yeşil... Hepsi anamın giydiği örme yeleklerin üstünde gitti birer birer. Geriye bir tek pembe galdı. Pembe, anamın en sevdiği renk. Ve hiçbir zaman açamadığımız o gapı, pembe gapı... İnsanın hayatının değişmesi sadece birkaç dakikaya bakıyormuş, bunu anladım. İnsanın bendini aşamadığı, gücünün takatinin yetmediği zamanlar oluyormuş, bunu anladım. Babam saçlarımı taradığı gün anladım, anasızlık ne demekmiş. Kimseden salçalı ekmek isteyemediğim gün anladım, anasızlık ne demekmiş.

Gapımıza "Pembe abla Pembe abla" diye gelen çocuklar gaybolduğu gün, babamla isli duvarlarımızı pembeye boyadığımız gün anladım...

Eğer acılarımızı örteceksek, bunu örtecek en güzel renk, pembeydi. Ve benim için pembe dışında bir renk hiçbir zaman olmadı. Ben Cemile, Cemile Gaya. Hayatım "keşke anam da görebilseydi" demekle geçti. Okulu bitirdim, takdir aldım, keşke anam da görebilseydi. Evlendim, dünyanın en güzel yürekli adamını buldum, keşke anam da görebilseydi. Keşke anam da görebilseydi Şu uçağın uçtuğunu, başardığımızı görebilseydi. Gözlerimden akan yaşa "sevinç gözyaşı" dediler. Ama o yaşların tek bir anlamı vardı "Keşke anam da görebilseydi."

**Kalpten kalbe bir yol vardır.
Gözünen görünmez sırdır.**

NEŞET ERTAŞ

ÖMER FARUK KOTAY TÜRKÜ DEDIĞİN

Aşktır, derttir, yardı, yaradır, yarendir, başlı başına bir hikâyedir türkü dediğin. Öyle ha deyince değil gönülden bir tel titreyip boğazın düğümü yürek kıpırtısıyla çözüldü mü söylenip yazılıverir. Türkü dediğin mayasında insanlık içerir insan olanda yer edinir Neşet Ertaş ın (Neşet Babanın) da söylediği gibi”**Nerede bir türkü söyleyen görürsen, korkma yanına otur... Çünkü kötü insanların, türküleri yoktur!**” Türkü dediğin kötü insanlarda barınamaz azizim. Laf ola beri gele diye söylenmezilmekilmek işleniverir her kelimedede derin bir mânâ içerir. Türkü dediğin nazlıdır naiftir öyle aceleye lafa söze kırmaya gelmez ciğerim. İncinmişlik olsa da türküde incitmek olmaz. Türkü dediğin gönül kırgınlığını kaldırır da gönül kırmayı kaldıramaz...

Anadolu'nun aynasıdır sözünde Fırat'tan Dicle'ye memleket esintileri vardır Bedri Rahmi Eyüpoğlu dizelerinde ne güzelde anlatır.

“Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana südü" gibi candan
Ana südü" gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
Köyümüz, köylümüz, memleketimiz”

Aslına bakarsan türkü dediğin en saf ana sütü gibi candan ana sütü gibi temiz halimizle sen ben o yani bizleriz türküler bizim hikâyelerimiz gönül bağıyla bağlı olduğumuz meselemiz. **Her birimiz bir türküde gizliyiz, bir türküyle derinlere kendi içimize inmekteyiz.**

UĞUR IŞILAK TÜRKÜLER

Bir ince nakıştır her ifadesi
Suskun gönlümüze sestir türküler
Tesiri bakidir dolmaz vadesi
Derine işleyen histir türküler
Bilir cevherini etrafa saçmaz
Derdin ortağıdır cefadan kaçmaz
Ehli olmayana içini açmaz
Aşkı bilmeyene küstür türküler
Her kelamı durur yerli yerinde
Mızrak olur mısraları derinde
Hakikat gizlidir nağmelerinde
Sanma ki eğlence, süstür türküler
Türküler mirastır, türküler onur
Çağlar değişse de yine okunur
Duyguya seslenir, kalbe dokunur
Bizi söyler, bize hastır türküler
Kara haber gelir ağıt yakılır
Kâh olur onunla cenge çıkılır
Ne tepeden bakar, ne de yıkılır
Bazen destan, bazen yastır türküler
(Söz-Beste: Uğur Işılak)

GÖNÜL DAĞI

Gönül dağı yağmur yağmur boran olunca

Akar can özümde sel gizli gizli

Bir tenhada can cananı bulunca

Sinemi yaralar (yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy)

Dil gizli gizli

Dil gizli gizli

Sinemi yaralar (yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy)

Dil gizli gizli

Dil gizli gizli

Dost elinden gel olmazsa varılmaz

Rızasız bahçenin gülü derilmez

Kalpten kalbe bir yol vardır görülmez

Gönülden gönüle gider (yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy)

Yol gizli gizli

Yol gizli gizli

Gönülden gönüle gider (yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy)

Yol gizli gizli

Yol gizli gizli

Seher vakti garip garip bülbül öterken

Kirpiklerin oku yar yar cana batarken

Cümle alem uykusunda yatarken

Kimseler görmeden (yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy)

Gel gizli gizli

Gel gizli gizli

Hoyratlar görmeden (yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy yaroy)

Gel gizli gizli

Gel gizli gizli

ESMANUR SAVAŞ

RAMAZAN

Eskiden babamın araba teybinde sürekli bir ilahi çalardı "Dünya dediğin bir gölgeliktir" Gölge dediğin keyifli bir yer olması gerekmiyor mu? Halbuki ben hep acı olan taraflarında bulundum. Çocukluğum cenaze evlerinde geçti. Ağıt yakan kadınlar, ağlayan insanlar, ayılanlar bayılanlar... Ama ben bunları gördüm mü? Hayır. Ben her zaman görmek istediğimi gördüm. Hayal ettim. Hem hayatın kötü yönlerini görüp nörecen? Ömrün boyunca ağıt mı yakacan? Mutlu olmak varken güzel görmek güzel düşünmek varken gerçeği kim nörsün?

Gerçek dediğin sıkıcıdır zaten. O dağın arkasındakini görsen bilsen n'olacak? Hayal bitecek. Bir tek şey kalacak geriye, orada ne varsa o. Ama bilmezsen orada her şey olur. Uçan insanlar, denizde yüzen kuşlar, Kaf Dağında koşturan çocuklar, yel değirmenleri... Sen ne hayal edersen o. Ondan değil mi zaten, insan büyüdükçe mutsuzlaşıyor. Daha fazla şey öğrendikçe; şaşırmaktan, gayret etmekten, hayal kurmaktan uzaklaşıyor. Gerçekliğin sert ve soğuk duvarlarına çarpıyor. Pencereye çarpıp duran sinekler gibi... Çarptıkça daha fazla hırslanıyor, hırslandıkça daha fazla çarpıyor. Dünya bir gölgelik mi? Bence değil. Gölge değilse dünya bir pencere. Arkasına baktığında ne göreceğin sana kalmış. Ya o pencerenin arkasına hayaller sığdıracan ya da kendi gerçekliğine razı olacan.

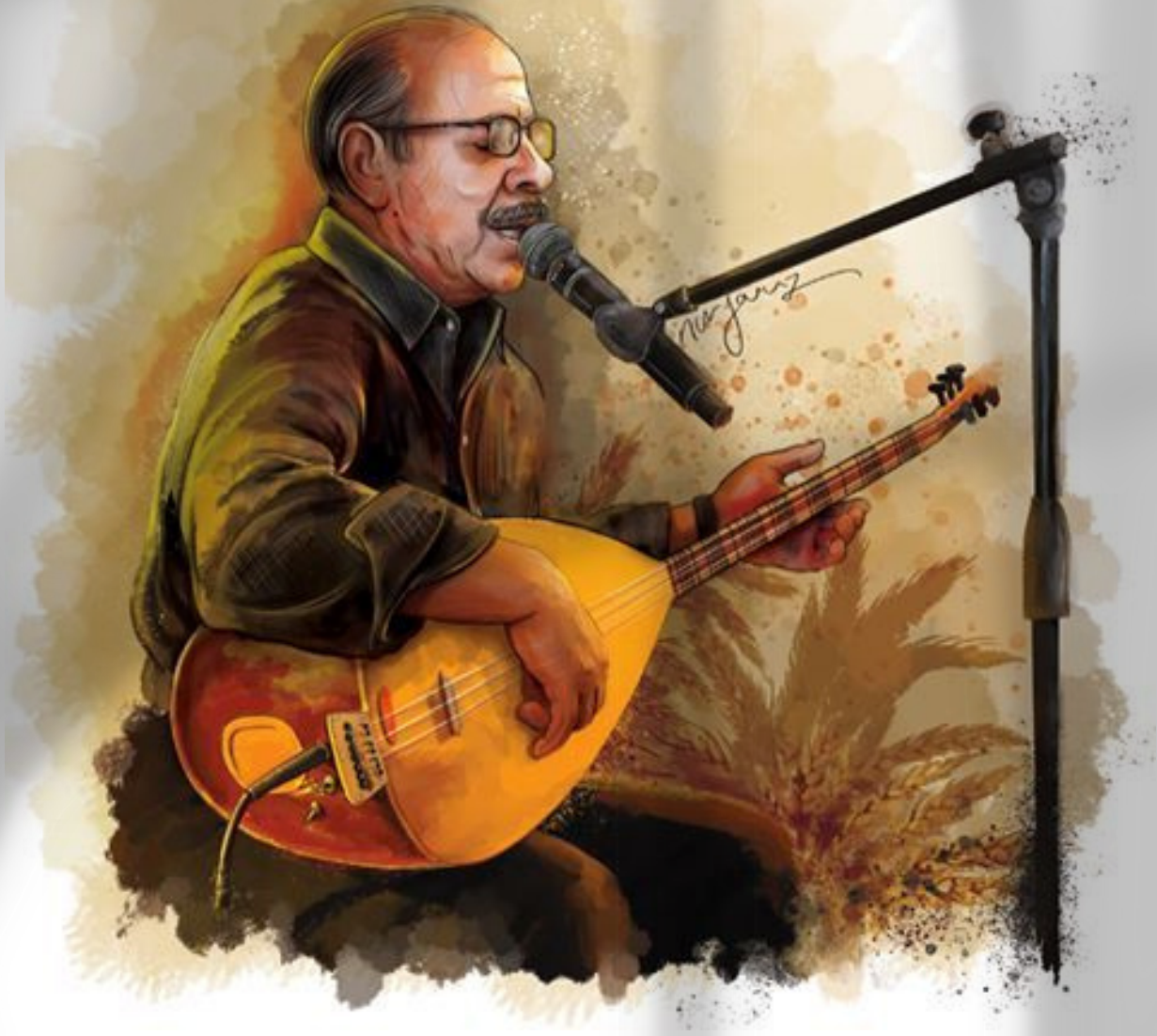

ASUMAN

İnsan başkalarının hayatlarına özenir her zaman. Uzakta olan, ulaşılmaz olan hep kıymetli gelir onlara. Ama birer yakın gözlüğü takip baksalar, hiç de öyle olmadığını görürler aslında. Ben Asuman, Asuman Korkmaz. Annem Milli Eğitim'de müfettiş, babam belediye başkanı, ben içine kapanık bir kız... Hayatım dışlanmakla geçti. İnsanlar "burnu havada" dediler. Okulda "müfettişin kızı" dışarıda "belediye başkanının kızı"... Herkes temkinli, herkes sahte. Gerçek olmadı kimse. Ben de gerçek olamadım.

... Tek bir şen kahkaham bile duyulmadı. Ben de bağlamanın tellerinde aradım kendimi. Müziğin notalarında... Bulamadığım arkadaşlığı, bulamadığım sevgiyi, bulamadığım anneyi... Kendim olmayı başardığım tek yer, bağlamanın teline vurduğum yerdirdi. Asuman benim adım, "gökyüzü" demek. Gökyüzü gibi uzakta, gökyüzü gibi, yalnızdım. Sonra o çıktı karşıma; gerçek olamayacak kadar samimi, sahte olamayacak kadar içtendi. İnanamadım. İnanmadım. Belki de inanmaktan korktum. Onun da bir gün diğerleri gibi sahte çıkmasından, bir hayal kırıklığı daha yaşamaktan korktum. Bu yüzden aklımı koydum kalbimin önüne. Aklım diyordu ki "Olmaz. Bir insan bu kadar sevemez." Bu doğruculuk bu doğallık bu içtenlik fazlaydı benim hayatıma. İncitirim diye korktum belki. Üzerim diye korktum. Ve üzdüm de. Hem de öyle bi üzdüm ki, sanki yalnızlığım katlandı. Sanki gönül Dağından taşlar kayalar koptu. Koptu da, gökyüzü o taşların kayaların altında kaldı. İnsan keşke kaybetmeden anlasa bir şeylerin değerini. Keşke elinde olanların şımarıklığına düşmese... Ben öyle yaptım. Sahip olduğum kalbin şımarıklığına düştüm. Ama artık öğrendiğim bir şey var. Bu dünyada ne yaparsan yap, gönül kırmayacaksın. Çünkü Gönül, camdan bir dağ. Bir kere kırıldı mı, tamiri mümkün değil.

**Nerde bir türkü söyleyen
görürsen korkma yanına otur.
Çünkü kötü insanların türküleri
yoktur!...**

NEŞET ERTAŞ

RABİA K.

HİSLER HAZİNESİ TÜRKÜLERİMİZ

Her bir türkü acı dolu hisler hazinesi. Yüreği yakan, göz pınarları kurutan, dermanı bulunmayan hayat hikayeleri. Kimi annesinin hasretine dayanamamış yüreğine ağır gelen bu ayrılığı, bu hasreti dökmüş dizelere, kimi kavuşamadığı sevdiğine, karşılık bulamadığı yârine yazmış.

Dostu olmuş dizeler, dostu olmuş yüreğini kavuran bu acıyı bir nebzedede olsa azaltan kelimeler.

Sevmek güzel şey azizim. Allah'ın bize bahsettiği en güzel hediye, en büyük nimet. Ancak doğru sevilirse, doğru kişi sevilirse, ölçülü sevilirse...

Biz Anadolu insanı, severiz ama çok severiz, ölçüyü kaçıırız bazen. İşte bu çok sevmelerimiz kalbe ağır gelir. Ve sevginin mukabelesi olmayınca ya divane olur ya yaşayan bir ölü ya da ruhsuz bir beden. O sevgimizin çokluğu öyle ağır gelir ki bize,

kalbimizden akar gözyaşları eşliğinde dizelere.. Öylesine, en içten, hissedilerek yazılmıştır ki, Türküyü her söyleyen adeta yaşıyormuşçasına, iliklerine kadar hisseder. Türküyü söyleyen de türküyü dinleyen de, bu türkünün hikayesine beraber yolculuk eder. O kan akan yaraya, gözyaşları merhem olmak için dökülür adeta..

Sevelim!

Sevmeyen bir kalp olur mu zaten? Aşksız bir beden, ceset değil de nedir azizim? Ancak her şeyi Allah için sevelim. Ve karşılık beklemeden bu yola adım atalım. Allah için seversek bu acılar yine yakar yürekleri, buna bir çare yok. Ancak derdimiz bize derman olur bu sefer. Yine yazalım gönlümüzden taşan bu hisleri, ama bütün sevgilerin Allah'a götüreceğini murat ederek yazalım...

İKİ KEKLIK

'Şöhret Hanım, Balıkesirli Mehmet Şevket Efendi'nin eşi'dir. Balıkesir'in Edremit ilçesine bağlı Güre köyünde yaşayan Şöhret Hanım, dönemin zenginlerindedir. Öyle ki zeytin toplamaya bile cam topuklu ayakkabılar giyerek gider. Dünyevi zenginlikleriyle köylülerden farklılıklarıyla dikkat çeken Mehmet Efendi ve Şöhret Hanım çiftinin, Zekeriya adında bir de oğulları vardır. Zekeriya, askerlik çağına geldiğinde Enver Paşa komutasında Sarıkamış'a gider. Sarıkamış'ın çetin kış şartlarında askerliğini yapan Zekeriya, yol almak için yollarına çıkan karları temizlemeye çalışırken bir kuyuya düşerek şehit olur. Şöhret Hanım ise hasretiyle tuttuğu oğlunun ölüm haberini ovadayken alır ve oracıkta öten kekliklere 'ötme de keklik derdim bana yetiyor,' diyerek ağıt yakmaya başlar.'

GESİ BAĞLARI

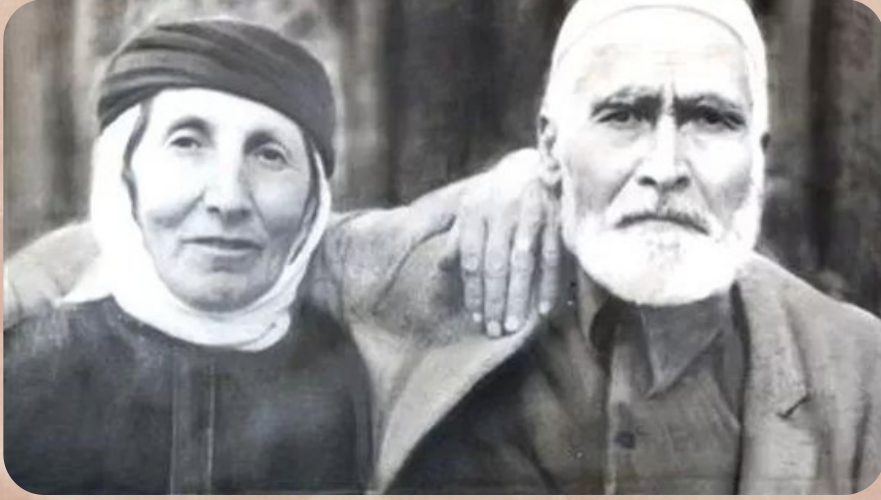
“Kayseri’nin Gesi köyünde yaşayan bir genç kız, evlilik çağına geldiğinde, onu istemeye gelenler uzak köyden bir aile olarak genç kıza talip olurlar. Genç kız ve genç erkek birbirlerini sever, bununla birlikte evlenirler. Genç kız, uzak yere gelin gittiği için hüzünlenir. Gelin gittiği köyde, annesinden uzakta yaşamaya alışamaz. Eşinden ve ailesinden eziyetler görmeye başlar. Bu nedenle huzuru kaçar. Bir vakit sonra çocuğu olur. Çocuğuyla oyalanmak ister ama başaramaz. Annesinin hasreti içine dağlar. Aylardır annesinden haber alamayarak, hüzünlü bir şekilde köyden dışarı çıkamayarak beklemek zorunda kalır. Bir gün, kendi köyünden haber gelir. Annesinin vefat ettiğini öğrenir. Çok üzülür, manevi olarak yıpranır. Gesi köyünün, kaldığı köye kadar uzanan geniş ve güzel bağları arasında, Gesi Bağları türküsünü söyleyerek dertlenir ve ağıt yakar. Kavuşamamanın hüznünü yüreğinde hisseder. Aynı zamanda bu türküyü söyler”

ZAHİDEM

Zahidem türküsü kavuşulması mümkün olmayan bir aşkın hikâyesidir. Zahidem türküsü Anadolu'da sevip de kavuşamayanların türküsü olarak bilinmektedir.

Mustafa'nın acı dolu hikâyesi küçük yaşta başlamıştır. Mustafa'nın annesi ve babası küçük yaşta vefat etmiştir. Mustafa çocuk yaşta kimsesiz kalmıştır ve akrabaları tarafından büyütülmüştür. Mustafa çok küçük yaşta ailesini kaybettiği için çalışmak zorunda kalmıştır. Çalışmak zorunda olduğu için Ahmetli Köyü'ndeki Mehmet adlı ağanın yanında işe başlamıştır. Mehmet ağanın yanında on iki yıl çalışmıştır. Ağanın Zahide adında bir kızı vardır. Mustafa gönlünü Zahide'ye kaptırmıştır. Fakat bu sırrını kimseyle paylaşamamıştır. Bir süre sonra dayanamayarak yakın akrabalarına bu durumu anlatmıştır. Onlarda ağanın kapısına giderek Zahide'yi istemişlerdir. Fakat Mustafa ağanın yanında çalıştığı için Zahide'yi vermez. Mustafa'nın gönlü Zahide'nin aşkı ile yanıp tutuşmaktadır. Bu sırada Mustafa'nın askere gitmesi gerekmektedir. Mustafa vatani görevini yerine getirdiği sırada ağa, Zahide'yi Molla Hasan adında biri ile evlendirir. Mustafa'nın bir süre sonra hemşerileri aracılığı ile Zahide'nin evlendiğinden haberi olur. Bunu duyan Mustafa Zahide'ye kavuşması mümkün olmayan imkânsız dizelere döker.

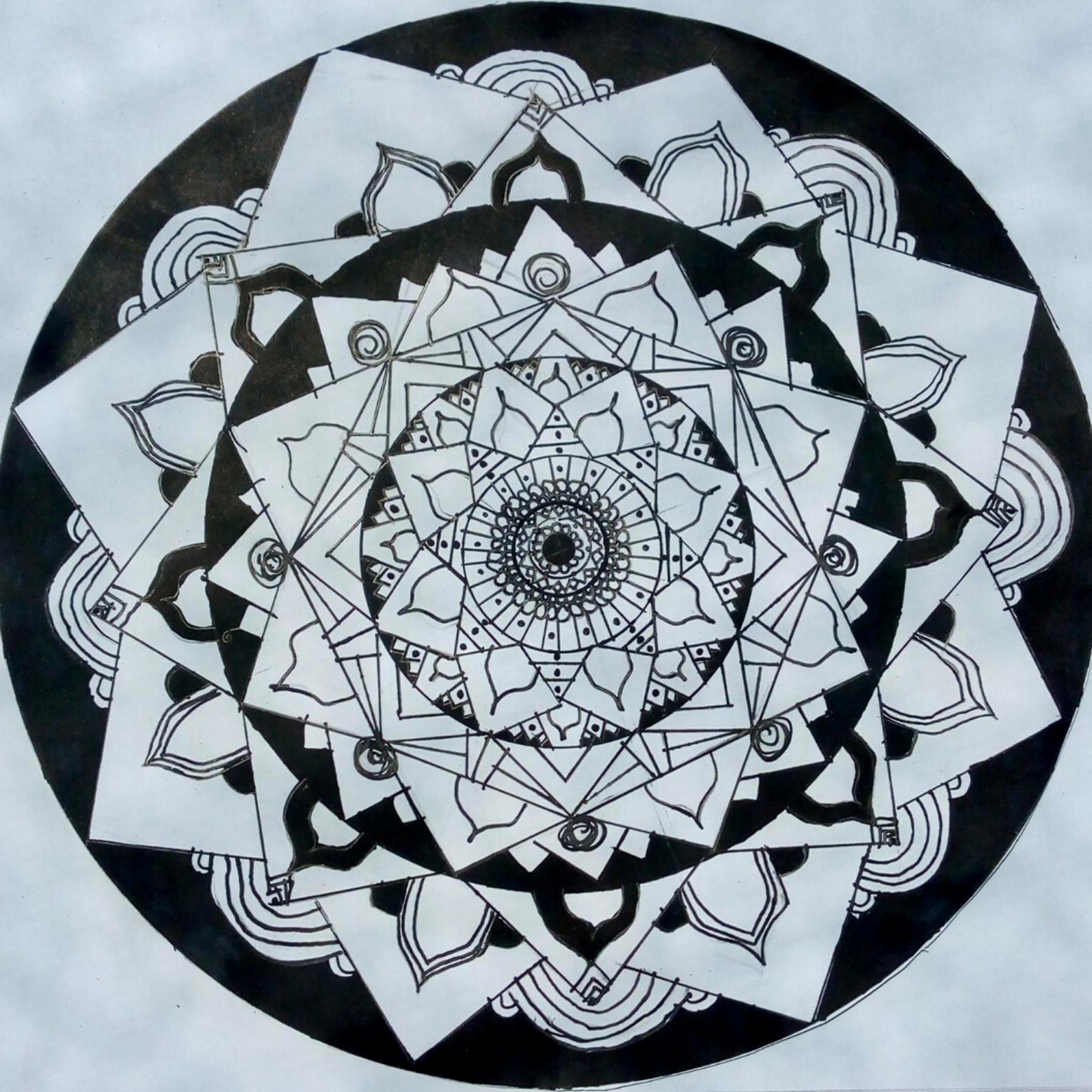
MİHRİBAN

1960 yılında yaşadığı ölümsüz aşkı kelimelerle ebedi kılan Abdürrahim Karakoç'un gerçek adını gizleyip, Mihriban diye seslendiği o güzel Anadolu kızının hikâyesidir bu... Köyde düğün olacaktır, civardan misafirler gelmeye başlar. Genç Abdürrahim düğünde ailesiyle gelen misafir bir genç kız görür, tanışırlar... "Şefkatli, merhametli, muhabbetli, güler yüzlü, yumuşak huylu" manasındaki Mihriban'dır bu. Misafirlikleri ilerledikçe aşk da ilerler. Bir sabah Abdürrahim kalkar ve Mihriban adını koyduğu sevdalisini görmeye gider, gider ki misafirler gitmiştir. Abdürrahim'in dünyası yıkılır, hayat manasızlaşmış, aşk acısı yüreğini yakmıştır. Bu halini gören ailesi kızı bulmak için Maraş'a gider, uzun aramadan sonra kızın ailesini bulur ve kızı isterler. Önce kız küçük derler, bahane bulurlar ama bakarlar ki Abdürrahim'in ailesi ısrarcıdır gerçeği söylerler; kız nişanlıdır... Ailesinin halinden olumsuzluğu sezen Abdürrahim kızın nişanlı olduğunu duyunca; "Bir daha bu evde onun ismi anılmayacak ve konusu geçmeyecek." der ancak yedi yıl sonra aşk ateşinin sönmediği anlaşılır, eşsiz duygu yoğunluğu olan bu dizelerle aşkın gücünü anlatan şairimiz, Mihriban'dan aldığı "unutmak kolay değil" başlıklı mektup üzerine de şiirin devamını yazar...

"Unutmak kolay mı?" deme,
Unutursun Mihriban'ım.
Oğlun, kızın olsun hele,
Unutursun Mihribanım.

ÇİZİM

HALİL İBRAHİM KARAOĞLU

SEFER

Hayat bir koşudur, insanın; yükleriyle beraber koştuğu, zaman zaman altında ezildiği ve hiçbir zaman yetişemediği bir koşu. Ne kadar hızlı koşarsanız koşun, ne kadar çabalarsanız çabalayın; hayat her zaman sizden daha hızlıdır ve her zaman geç kalırsınız. Geç kalacağınızı bile bile koşsanız da...

Şu hayatında ne öğrendin derseni bana... İçime atmayı öğrendim. Kabullenmeyi öğrendim. Ha bir de, yalnızlığı... En çok da yalnızlığı öğrendim. İnsanın bir evde tek başına olması ne demek çok iyi bilirim ben. Evde bir kıpırtı olsun diye televizyonu, radyoyu daima açık bırakmak ne demek, çok iyi bilirim.

İnsan, rüzgarın önünde savrulan bir yağmur damlasıymış. Bazen bir ağacın üstünde bazen bir gül yaprağında bazen de bir cama çarpıp bıraktığı izle beraber silinir gidermiş. bunu anlamam çok fazla zamanımı almıyordu. Hayat öyle bir savurdu ki, camlara değil duvarlara çarpa çarpa öğrendim. Halbuki demişti anam "Gızım, aklını başına al, yaşın daha küçük, doğruyu yanlış ayırt edemiyon" demişti. "Bu adamdan sana hayır gelmez" demişti, bilemedim.

ZAHİDE

Geri döndüğüm gece anladım, dönmek gitmekten daha zordu.

Yenilgiyi kabullenmek "Ana, ben geldim, bütün yenilgilerimle geldim" diyebilmek, daha zordu. Ana olmak, bilgeliğin kapısından, tek bir kitap dahi okumadan geçip girmekmiş, bunu o gece anladım.

İnsanın; kendisini karşılayacak, yargılamayacak, merhametli bir kucağının olması ne demekmiş, o gece anladım.

İnsanın her şeye rağmen dönebileceği bir yuvasının olması ne demekmiş, o gece anladım.

...

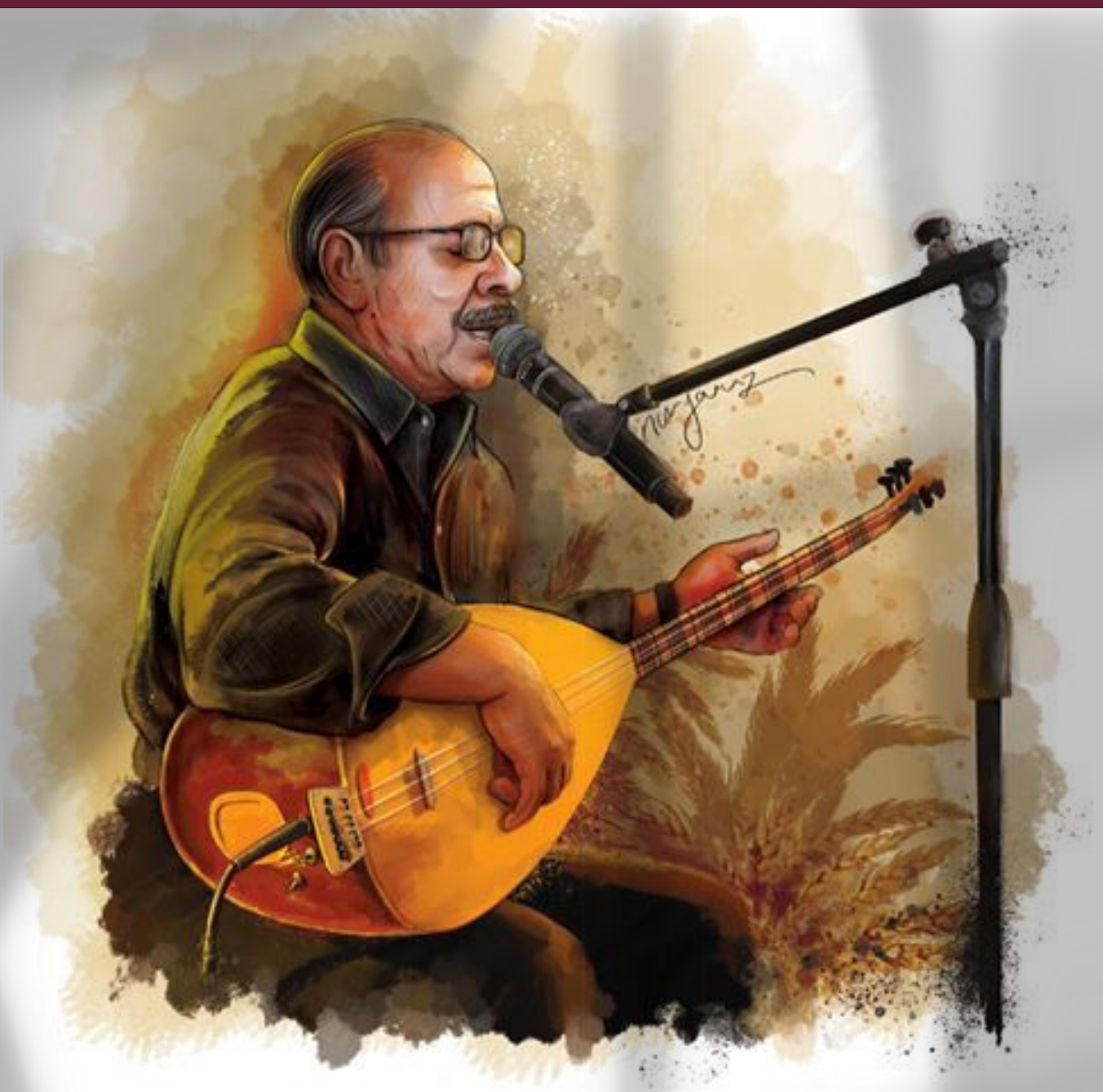
Şu hayattan ne öğrendin deseniz bana...

Susmayı öğrendim. Susmak, tonlarca kelimenin anlatamadığından daha fazlasını anlatır çünkü. Kelimesi olmayan duyguların, en güçlü ifadesidir çünkü.

**Bir de Şu var;
Gönlün'ün eŐini bulan
garip değildir.**

NEŞET ERTAŞ

ENGİN KAYAN

ÇAM AĞACI

Bir çam ağacıym göğe yükselen.

Ayak parmaklarımda kurtlanmış toprak...

Başımda kıştan kalma islenmiş yaprak...

Gecenin oluşunda belirsiz, تنها sesler...

Kabuğuma saklanmış bin bir yüzlü böcekler.

Bırakın beni, bırakın!

Devirsin kuzeyden gelen rüzgar.

Soluksuz kalsın bedenimde soluyan tüm
canlar.

Gözüme perde inmiş.

Sayamaz oldum kollarımdaki izleri.

Toprak aldığıni vermiyor geri.

Bak kurudu işte can dostum çınar.

Yaşını saysam henüz 24...

Mevsimlerden bahar.

Yeşermeye başladı tüm ağaçlar.

Çınardan ses yok!

O ise dökmeye başladı yapraklarını.

Artık tüm yıl onun için sonbahar...

MERYEM BİNİCİ

GÖLGEDEN

Silik cümleler diziyorum satırlara
İsimsiz kırgınlıklara boyun büken kalbim,
Gölgelere sığınan sevgimin itirafıdır.

Bir dizi hikâye,
Bidayeti muamma
Kıyamet gibi gözler önüne serilmiş
Yarıda kesilmiş bir kelime kadar acı
Mürekkep uğramamış kâğıt kadar yarım

Cümlelerin ardına düşen silgiler
Ve kalbimin ardına koşan ifrit
Yağmursuz bulutların itirafıdır.

Kumlar anlamaz dalganın halinden
Uğuldayan denizler, yalnız gece duyulur
Işıltılı aynanın arkasına vuruludur karalar
Sen bilsen de bilmesen de hiç...
Serzeniştir, orta yerinden çatlamış aynalar.

ALTUN ELÇİ
BULANIŞ

Yıkılıyor şehir
İçindeki renkler dağılıyor,
Açık kalmış kapılar pencereler yarım
Tersine mi dönmüş bu ev
Hangi yoldan gidecektim
Hangisi sana çıkacaktı
Fazla değil mi bunca bulanık akan su
Dünü ekleyemediysek bugüne
Yarında ne vardı?

FATİJONA BAJRAJ

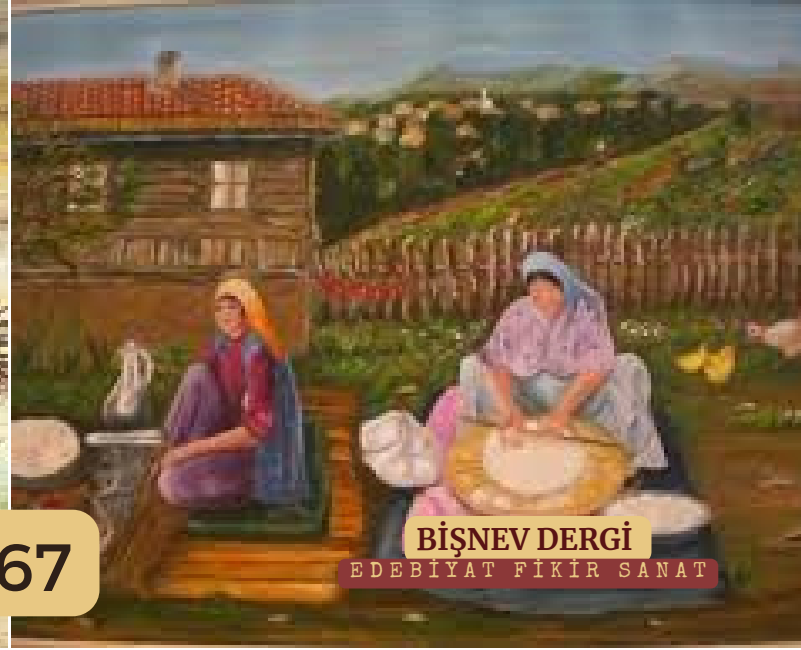
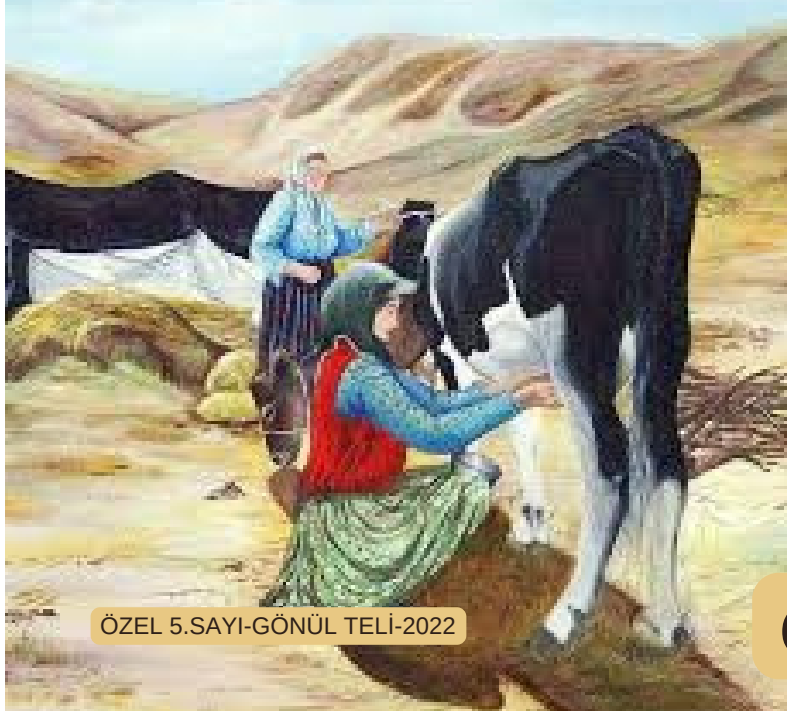
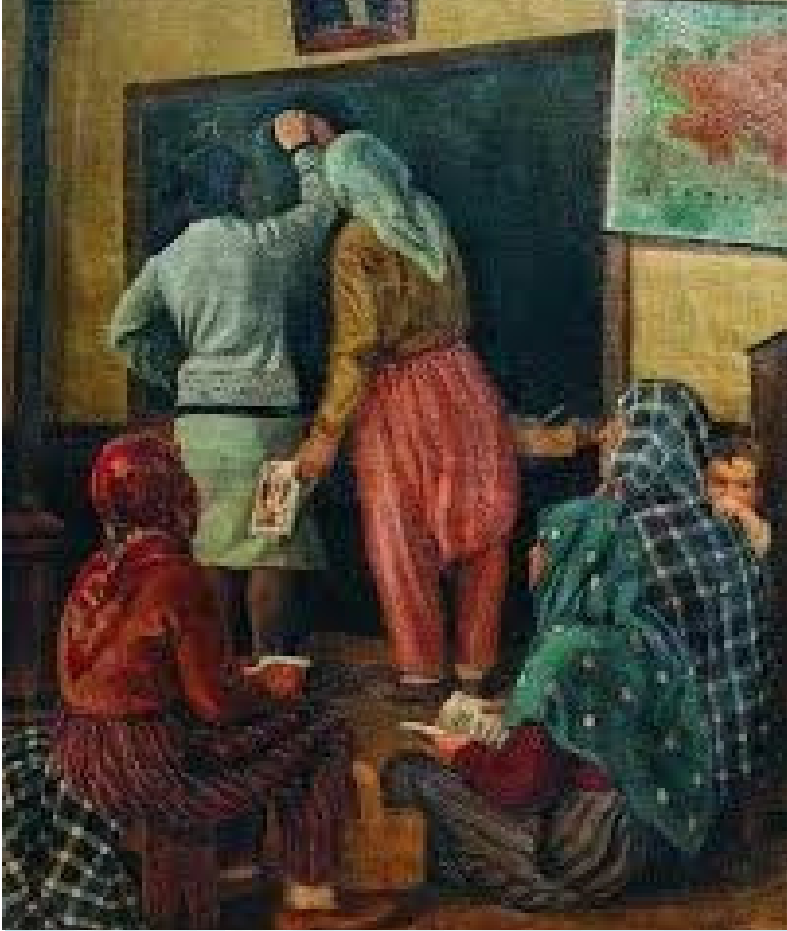
SEVİYORUM

Dar odanın içinde çilehane misali
Senle karşı karşıya oturmaktayız
Paylaşıyorum sessizliğimi seninle
Ancak sessizlik görünüşte, biz ise muhabbetin
dibine vurmaktayız.
Meğer baldan tatlı, gülden güzel, aydan parlak
bir muhabbete yüzüyormuş gönlümüz
Arada sırada ofluyorsun...
"Sus! Geveze" diyesim geliyor.
Ama sesini duymak çok hoşuma gidiyor
Sesini her duyuşumda bir ölüp bin diriliyorum
Mevlana'nın dediği gibi keşke senin sesine
sarılabilseydim
Elin elime değmeden kalbin kalbime öylesine
değmiş ki!

Kalbimin ritmini belirlemişsin haberim
olmadan
Seviyor seni gönlüm, sessizliğinle
Sessiz ve sedasız...

ÇİZİM

ESMANUR SAVAŞ

Bu hayatta ne öğrendin dersenez bana... İnsan, neyi çok isterse onunla sınıandığını öğrendim. Beklemeyi öğrendim. Ve bazen beklemenin yetmediğini öğrendim. Şimdi burada bu kasabada zamanın donduğu şu anda, sevdiğim adamla son bir şans umdum. Son bir şans... O küçücük mutlu yuvayı kurabilmek için son bir şans... Demiştım ya hani "insan neyi çok isterse onunla sınıanır" diye, ben çok bir şey istemedim. Ama bir şeyi galiba çok istedim.

KERİMAN

Ama n'aparsınız ki, bu boz toprakların en büyük adetiymiş beklemek. Kimi anasını beklermiş kimi babasını kimi sevdiğini kimi de çocuğunu... İnsan en çok kimi beklerse, en çok o gelmezmiş bu topraklarda. İnsan, en çok kimi beklerse, en çok oradan yaralanırmış. Ben Keriman, Keriman Yavru. Benim hikayem ne bilmiyom. bir bekleme hikayesi mi yoksa gabulleniş mi? Bu hikayeden almam gereken dersler neler, hiç bilmiyom. Bildiğim bir şey varsa "Ne yaparsan yap, acizsin." İstemek senin elinde ama oldurmak deel. Kendimi bildim bileli iki yaram var. Biri beklemek yarası biri yalnızlık yarası. Beklemeyi bırakıyom artık. Ama yalnızlık, ömrüm boyunca yakamı bırakmayacak.

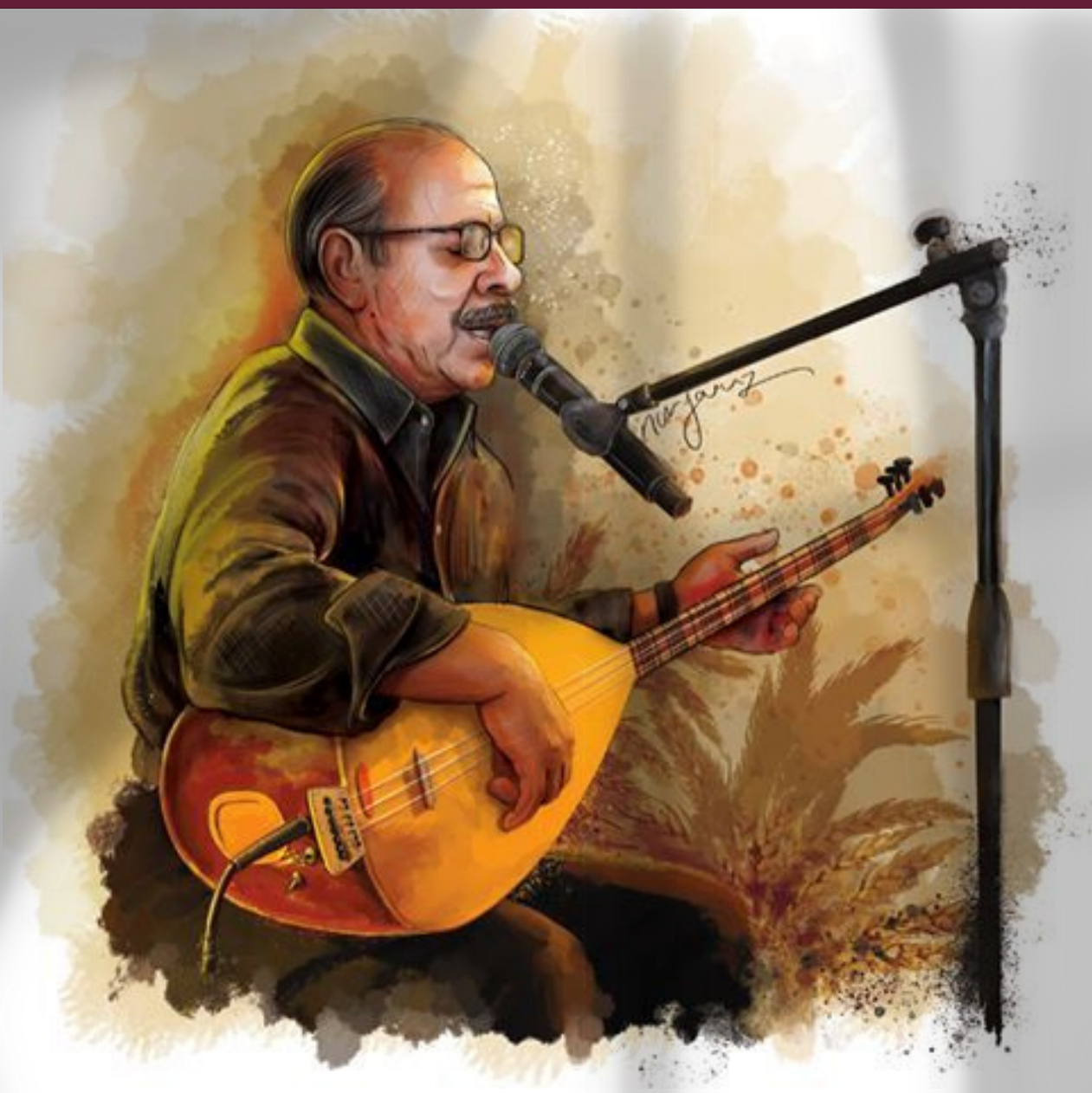

SELAMİ

Rahmetli nenem derdi ki "Ademoğlu birbiriyen aanaşabilsin deyi çeşit çeşit diller icat edilmiş. Her dilde bozgırın gumları gadar kelime, her kelimedede bozgırın gumları gadar aanam yüklenmiş. Amma Ademoğlu gene de birbirini aanamakdan aciz galmış."

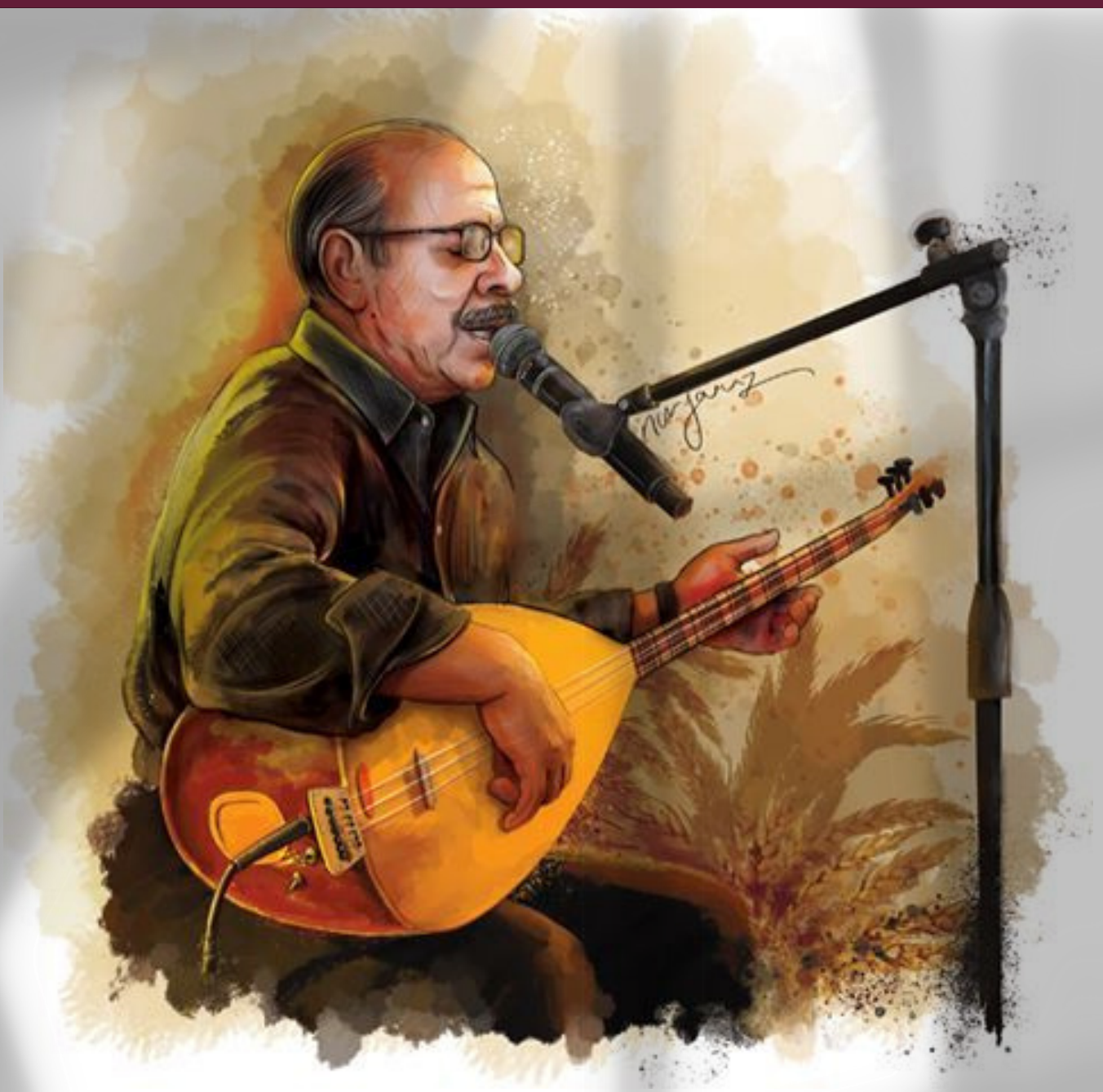
Ben çocukken herkesin aynı dili konuştuğu, yetmiş iki milletten her bir insanın birbirini aanyabildiği bir tek dil gördüm, o da müzikdi. Şarkılardı, türkülerdi... Kim söylerse söylesin, hangi dilde olursa olsun, insanın ruhunda bir iz bırakıyordu; adeta gızgın demir deriyi dağlıyormuşcasına...

Benim de gendimi en iyi en güzel hissettiğim yerdü türküler. Ruhuma sığmayan kelimeleri birer guş gibi gökyüzüne salabildiğim tek yerdü... Düşünmek pek baa göre deel. Ben daha çok, hislerin adamıyım. Bir türküyeye başladım mı, unudurdum derdi tasayı. Darlada patates mi bekliyo beklesin, Gamyonet hale mal mı götürececek beklesin; dünya yansa umurumda olmazdı. Amma bizim pederin nasıl bir şaplaağı varsa sihirli değnek gibi çeker alırdı beni o duygulardan. Abimnen ablam yurt dışına gitti deyi babam beni dikti işlerin başına. "Zati okuyacağın yok" dedi. Ne bileyim, dersi kitabı aklım almadı heç. İlkokulda bütün notlarım gırık geldi. Beden eğitimi zayıf olur mu bir insanın? Oldu işte. Bir tek müziğim beşti, o da okumaya yetmedi malesef. O gündü sonra türkülerimi hep içimden söyledim, babamdan gizli. Dağ başında, depoda yalnızken, darlaya giderken, meydanda yürürken... Sonra birden, o çıkıdı garşıma. sanki bütün türküler onda doplanmış gibi. Leyla diyen de onu demiş, Mihriban diyen de... Ben Keriman dedim. Söylediğim her türküde gözümü gapatınca göynümün önüne goydum onu, onun yüzünü. Hani derler ya, insana doğarken iki şey yazılırmış da asla değişmezmiş deyi, biri öleceği gün biri evleneceği gadın. Bna da o yazılmış deyi düşündüm. Öyle istedim öyle düşündüm. Ben Selami, Selami Fersoy. Namıdiğer "Gedellili Selami". Bu hayattan ne öğrendin dersenez baa... "Sormayın gardaşım" derim. Benim aklım almaz öyle soruları. Bana deyin ki bir türkü oku, okuyum. Benim en güzel cümlelerim en güzel duygularım türkülerdir. Ötesini de sormayın baa. Adeta beynimi acıtmayın dercesine.

**Hak bildiğim yoldan
ayrı gitmedim,
koğular getirip gıybet etmedim,
gönülleri kırıp can incitmedim,
bir garip sazımı çaldım giderim.**

NEŞET ERTAŞ

**Aşk biterse yorulur insan,
ben ne zaman ölürsem
Neşet yoruldu desinler.**

NEŞET ERTAŞ

EDEBİYAT FİKİR SANAT

BİŞNEV DERGİ

ÖZEL 5.SAYI-GÖNÜL TELİ-2022

BİŞNEV DERGİ

EDEBİYAT FİKİR SANAT